

P
O

Evelin Ojala:
Muutokseen kasvetaan yhdessä

SYYTTÄJÄ- LAITOS UUDISTUI

AJASSA

Poliisi & Oikeus
– jäsenten äänenä
jo 90 vuotta

8

PINNALLA

Jäsenkysely:
Otteet kovenevat
ja henkilöstö uupuu

18

TYÖSSÄ

Kuolinviestin
viemiselle ei ole
käsikirjoitusta

20

1

2020

PARASTA ERIKOISPUHDISTUS- JA VAHINKOSANEERAUSPALVELUA! 24/7 PÄIVYSTYS 0800 155 525

ilmainen asiakaspalvelunumero

VAHINKOPALVELU

OLEMME SAANEET KIITOSTA NOPEASTA VASTEAJASTA, RAPORTOINTIPALVELUSTA SEKÄ ASIAANTUNTEMUKSESTA VAHINKOKOHTTEIDEN HOITAMISESSA.

RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET

KUOLINASUNTOJEN KEMIAALLISET HAJUNPOISTOT, OTSONOINNIT JA ALIPAINESTUKSET

RIKOSPAIKKOJEN PUHDISTUKSET, DESINFIOINNIT JA HAJUNPOISTOT

SIRPALESIIVOUKSET, GRAFFITIEJEN POISTOT, NOKIPESUT, SAVUVAURIOSIIVOUKSET JA HAJUNPOISTOT

VESIVAHINKOJEN JÄLKEISET KUIVATUKSET JA DESINFIOINNIT

VUOTO- JA PALOKOHTTEIDEN SEKÄ KALMASUNTOJEN JA RIKOSPAIKKOJEN VAHINKOTORJUNTATYÖT SEKÄ VAHINKOSANEERAUS

**PÄIVYSTYS-
PALVELUMME
PALVELEE 24/7.**

**VASTEAIKAMME
PÄÄKAUPUNKI-
SEUDULLA
ON 2h.**

**PÄIVYSTYSPALVELU 24/7
PUH. 0800 155 525**

**asiakaspalvelu@optimasiivous.fi
www.optimasiivous.fi**

Optima palvelut

**TOIMIPAIKAT
Helsinki
Harjukatu 4A
00500 Helsinki**

**Espoo
Lokirinne 1
02320 Espoo**

**Vantaa
Korppitie 24 B 20
01450 Vantaa**

**Turku
Joukahaisenkat. 6, 7 krs.
20520 Turku**

**Tampere
Korkeakoulunkatu 7
33720 Tampere**

nuppu.pelevina@spjl.fi
 twitter.com/SPJL_PO
 facebook.com/SPJL_PO
 instagram.com/spjl_po

Työpahoinvointia

Uuden vuosikymmenen alku on kulunut kiireisissä merkeissä. Valtion neuvottelut pyörähtivät käyntiin ja kierroksia tuntuu riittävän. Mediassa puhutaan paljon kiky-tunneista, mutta pöydällä on paljon muutakin. Virkaehtosopimus on nyt ainakin periaatteessa auki. Palkankorotukset, lommat ja sairausajan korvaukset ovat kaikki sopimusasioita, eivät lakisääteisiä itsestäänselvyyksiä.

Työpöydälläni on myös varsin jämerä pino SPJL:n jäsenkyselyn vastauksia. Ennätysmäärä teitä jaksoi avata sydämensä ja sanaisen arkkunsa kertoakseen meille tänne Pasilaan, miten työpaikoilla menee. Kiitos aivan jokaiselle! Tulokset ovat veret seisauttavaa luettavaa.

Viime syksyn Porvoon surulliset tapahtumat nostivat poliisin kohtaaman väkivallan hetkeksi suuren yleisön huoleksi. Monesta suunnasta kuului viestiä, että väkivalta virkavaltaa kohtaan on lisääntynyt ja raaistunut. Kyselymme vahvistaa tämän. Kolmasosa kaikista jäsenistä kokee työssään uhkaa. Kenttäpoliiseilla luvut ovat tuplasti suuremmat. Työkenttä on muuttunut.

Huolestuttava signaali on lisääntyvä kiire, turhautuminen ja työviihtyvyyden heikkeneminen. Yhä useampi voi pahoin. Jatkuva kiire ja voimistuva riittämättömyyden tunne vievät työstä ilon – ja tehon.

Juhlapuheissa on tapana muistaa, että koko poliisiorganisaation toiminta lepää vahvan peruspoliisityön harteilla. Hyvä mittari onnistumiselle olisikin peruskonstaapelin hyvinvointi.

Valitettavasti jäsenkyselyn perusteella juuri Maijan ratissa on kaikkein raskainta. Keikat kovenee ja väki vähenee. Maa-seudulla lähin tukipartio voi olla sadan kilometrin päässä. Kun vastassa on useampi teräsein tai ampuma-asein varustautunut asiakas, matka on aika pitkä.

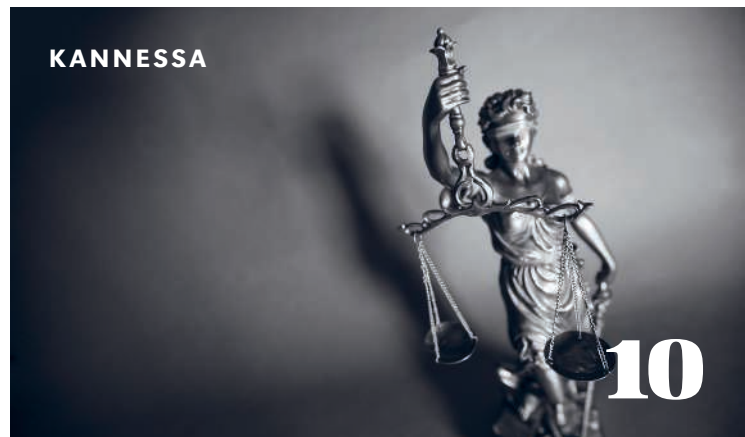
Yksittäisen tutkijan työpöydällä oleva juttupino jatkaa kasvuaan. Työmäärä on monella kohtuuton, ja yhä useammalle se on liikaa. Poliisin uralle tullaan edelleen loppuelämäksi, mutta suuntaus saattaa olla muuttumassa.

Hätäkeskuslaitoksessa kuormitus on omaa luokkaansa, henkilöstövaje ajaa uupumukseen ja alanvaihtoa harkitsee suuri osa vastaajista. Oikeushallinnossa alanvaihtoa harkitsee 38 % joko usein tai toisinaan.

Tämän kyselyn tuloksia ei lakaista maton alle, eikä hysytellä piiloon. Ne tuodaan esiin, niistä viestitään ja niistä muistutetaan.

Kun puhumme sisäisen turvallisuuden ketjusta, on hyvä muistaa, että kun jossain kohtaa katkeaa lenkki, koko ketju napsahtaa poikki. Nyt on viimeinen hetki toimia.

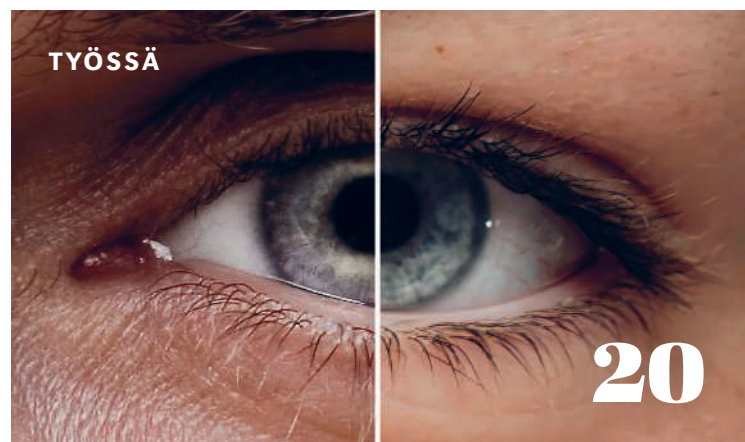

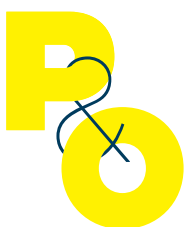
PINNALLA

99 Lähes 60 % SPJL:n jäsenistä kertoo, että työnviihtyvyys on heikentynyt.

18

Kannen kuva Katja Almgren

POLIISI & OIKEUS
90. vuosikerta

Julkaisija
Suomen Poliisi-
järjestöjen Liitto

Toimitus
Asemamiehenkatu 2
00520 Helsinki
toimitus@spjl.fi
www.spjl.fi

Päätoimittaja
viestintäpäällikkö
Nuppu Pelevina
09 3484 2429
nuppu.pelevina@spjl.fi

Toimitussihteeri
viestintäsuunnittelija
Katja Almgren
09 3484 2428
katja.almgren@spjl.fi

Osoitteenmuutokset
jäsenrekisterisihteeri
Anne Rakka
p. 09 3484 2424

Ilmoitukset
Olli-Pekka Duk
p. 050 378 3932
ollipekka.duk@gmail.com

Taitto
Kaaripiste Oy

Paino
Grano
p. 029 1800 400

Muistamiset sähköpostilla osoitteeseen:
toimitus@spjl.fi. Muistamisia julkaistaan
enintään 4 kuukautta tapahtuman jälkeen.

Muu toimituksellinen materiaali sähköpostilla
osoitteeseen: toimitus@spjl.fi.

Toimitus ei vastaa sille ilmoittamatta lähetetystä
materiaalista. Toimitus pidättää oikeuden muuttaa
tekstejä, valikoida ja olla julkaisematta tekstejä.
Materiaalia ei palauteta.

Lehti 2/2020 ilmestyy viikolla 23,
aineistot viimeistään 4.5.

Lehti 3/2020 ilmestyy viikolla 37,
aineistot viimeistään 10.8.

ISSN 1238-5387 (painettu lehti)
ISSN 2670-1596 (lehti verkossa)
Aikakausmedian jäsen

Spjl Suomen
Poliisijärjestöjen
Liitto

- 03** Pääkirjoitus – Työpahoinvointia
- 07** Puheenjohtajalta – Neuvotteluiden kevät
- 08** Lyhyesti
- 10** Syyttäjälaitos uudistui
- 18** ”Ei ihminen loputtomiin kestä” – lähes 60 % SPJL:n jäsenistä kertoo, että työnviihtyvyys on heikentynyt
- 20** Kuolinviestin viemisen keskiössä on ihminen
- 24** Jäsenille entistä paremmat vakuutukset
- 28** Maailma muuttuu – poliisin työ sen mukana
- 30** Sama ammatti isällä ja tyttärellä – sattumaa vai verenperintöä?
- 34** Ohjekortti lähisuhdeväkivallan uhrien ja tekijöiden tukipalveluista kenttäpartioiden käyttöön

- 37** Sarjakuva
- 38** Asta Jakobsson on kokenut tynnet ja myrskyt
- 41** Kulmanen – Kone on kunnossa
- 42** ”Ingen orkar hur länge som helst” – nästan 60 procent av SPJL:s medlemmar trivs sämre på arbetet
- 44** Muistamiset
- 45** Pulmakulma
- 46** Repe
- 46** SPJL:n toimisto
- 47** Oden oodi – Merkittävän työn tekijät

Valtion virka- ja työehtosopimusneuvottelut 2020

Liite

---

jonne.rinne@spjl.fi
twitter.com/SPJL_PO
facebook.com/SPJL.PO
instagram.com/spjl_po

” On henkilöitä, joille yhdessä tehdyn työn tulos kelpaa aina ja joka paikassa ilman sen suurempia omantunnontuskia.

Neuvotteluiden kevät

Viime vuoden loppupuolella käynnistynyt työmarkkinakierros on näyttänyt varsin turbulenttina. Palkankorotusten ohella erityisesti kiky-tunnit ovat olleet laajasti esillä mediassa, eikä alakohtaisilta työtaisteluilta ole välttytty. Tilanteen tekee erityisen mielenkiintoiseksi se, että kunta- ja valtiosektorin sopimukset päättyvät kevään aikana, jolloin yli puolen miljoonan työntekijän sopimukset ovat katkolla.

SPJL on osa valtion 75 000 työntekijän sopimusala, jonka sopimusneuvottelut käynnistyivät 15. tammi-kuuta. Voimassa oleva sopimuksemme, ja samalla myös työrauhavelvoite, päättyvät 31.3.2020.

Neuvottelukierrosta arvioitaessa on syytä muistaa, että neuvottelupöydässä on palkankorotusten ja kikyjen lisäksi useita muita jäsenillemme keskeisiä ja tärkeitä asioita, joista pääsemme neuvottelemaan vasta nyt, kun voimassa oleva sopimus on laillisesti irtisanottu.

Valtion työehtojen täytyy olla kilpailukykyiset suhteessa yksityiseen sektoriin myös tulevaisuudessa, jolloin leijonanosaa valtion työntekijöistä siirtyy eläkkeelle. Samalla kilpailu pienenevien ikäluokkien osaavista ja motivoituneista työntekijöistä kiihtyy entisestään julkisen ja yksityisen sektorin välillä.

Neuvottelukierrokseen liittyneiden työtaisteluiden yhteydessä julkisuuden valokeilaan on nostettu työntekijöitä, jotka ovat menneet töihin lakosta huolimatta. Näitä rikkureiksikin kutsuttuja on sekä arvosteltu että suitsutettu riippuen siitä, kenen näkökulmasta toimintaa tarkastellaan.

Aina on olemassa yksilöitä, joille oikeudet ovat huomattavasti tutummat kuin yksilön vastuut tai velvoitteet. On henkilöitä, joille yhdessä tehdyn työn tulos kelpaa aina ja joka paikassa ilman sen suurempia oman-

tunnontuskia. Tunnustan, etten itse ole ollut neuvottelemassa esimerkiksi sairausajan palkasta tai vuosilomista, vaikka olen niitä kiitollisena käyttänytkin. Sen sijaan olen itse ollut, ja olen edelleen, valmis puolustamaan näitä sopimuksia. Siten myös tuleville sukupolville säilyisi säädyllinen työelämä, josta voi hankkia elantonsa.

Poliisin palkkausjärjestelmähankkeeseen liittynyt työnantajaviestintä on herättänyt runsaasti keskustelua kahvipöydissä ja aikaansaanut lukuisia yhteydenottoja liittoon. SPJL:n viestintäkanavia aktiivisesti seuranneet ovat ehkä huomanneet, ettei uutta palkkausjärjestelmää voida työnantajan teettämistä kyselyistä huolimatta kuitenkaan ottaa käyttöön ilman, että molemmat sopijapuolet ovat sen hyväksyneet. Työntekijöiden sopijapuolena asiassa toimii liiton hallitus, joka ei vielä toistaiseksi ole saanut työnantajalta neuvotteluesitystä uutta palkkausjärjestelmää koskien.

Olen kuitenkin työnantajan kanssa samaa mieltä siitä, että käytössä olevat järjestelmät ovat vanhentuneita ja kaipaavat kipeästi päivittämistä. Samalla rohkenen nostaa esiin palkkausjärjestelmähankkeen Akilleen kantapäähän, nimittäin uudistuksesta puuttuvan rahoituksen. Lisärahoituksen puuttuessa kaikki ratkaisut, jotka korottaisivat yhden palkkaa, laskisivat samalla toisen.

Tämän lisäksi järjestelmän palkkavarallisuutta on vaihtoehtoisesti haettu muun muassa suunnittelemalla kokemosien poistamista tai pienentämistä, mikä on lähes poikkeuksetta torjuttu jäsenistömme keskuudessa. Käsi sydämelle: Kuka meistä kokee nykyisen palkkauksensa niin ylipalkitsevaksi, että siitä olisi varaa viisittää osa pois?

” Palkankorotusten tulee olla ostovoimaa turvaavia ja vähintään teollisuuden aloilla saatujen korotusten mukaisia.

VALTION PÄÄSOPIJAJÄRJESTÖJEN, JULKISALAN KOULUTETTUJEN NEUVOTTELUJÄRJESTÖ JUKON, AMMATTILIITTO PRON JA JULKISTEN JA HYVINVOINTIALOJEN LIITTO JHL:N YHTEINEN MEDIATIEDOTE 7. HELMIKUUTA.

58

PROSENTTIA JÄSENISTÖSTÄ KOKEE TYÖVIIHTYVYYDEN HEIKENTYNEEN. LISÄÄ JÄSENKYSELYN TULOKSISTA SIVUILLA 18–19.

Poliisi & Oikeus – jäsenistön äänenä jo 90 vuotta

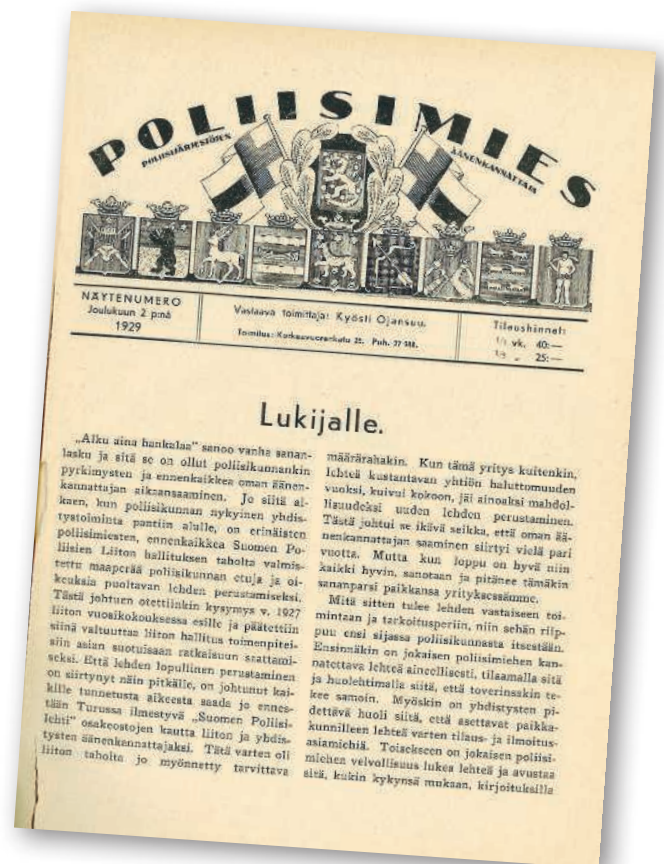
P&O:n edeltäjän Poliisimies-lehden ensimmäinen näytenumero ilmestyi joulukuussa 1929 ja lehteä alettiin julkaista säännöllisesti vuodesta 1930. Päätoimittaja **Kyösti Ojansuu** kirjoitti 15. tammikuuta 1930 julkaistun ensimmäisen numeron alkusivuilla, kuinka erityisesti poliisin palkkaus ja työaika-asiat tulevat työllistämään liittoa sinä vuonna. Ojansuu ennusti vuodesta vaikeaa ja raskasta. Nyt 90 vuotta myöhemmin pöydällä ovat samat asiat, palkkaus ja työaika, tai tarkemmin työajanpidennys eli niin sanotut kiky-tunnit.

Suomen Poliisien Liiton julkaisemaa äänenkannattajaa pidettiin erityisen tärkeänä; se oli oma kanava ja merkittävä osa järjestötoimintaa. Poliisikunnan oli vaikeaa saada ammattiaan kä-

sitteleviä kirjoituksia esille yleisissä aikaus- ja päivälehdissä. Aktiivista lehteä tehtiin talkoovoimin, mikä näyttäytyi lehden sivuilla ja toi mukanaan myös paljon kritiikkiä.

Jo muutaman toimintavuoden jälkeen lehden linjaa oli selkeytetty, mutta etenkin kirjoitukset ammattikunnan suhteesta yhteiskuntaan toivat lukijalle varsin värikästäkin luettavaa. Lehden ilmettä leimasivat myös lukuisat ilmoitukset, jotka täyttivät sisällöstä pahimmillaan puolet. Talouselämän jaloissa perustettu lehti oli kuitenkin taloudellisesti hyvin riippuvainen saamistaan ilmoitustuloista.

Lehden matkaa kohti tätä päivää seurataan tulevissa P&O:n numeroissa.

Opiskelijakunnan puheenjohtaja on Sini Laitila

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijakunnan puheenjohtajaksi valittiin viime vuoden lopulla 25-vuotias **Sini Laitila**. Laitila on poliisi jo toisessa polvessa ja kulkee uravalinnassaan isänsä jalanjälkiä. Laitila kokee etenkin muiden auttamisen tärkeäksi.

Laitilan tavoitteena on ylläpitää ja parantaa opiskelijoiden ja koulun henkilökunnan välistä kommunikaatiota sekä jatkaa hyvää yhteistyötä myös sidosryhmien kanssa.

– Pysin myös lisäämään yhteenkuuluvuuden tunnetta, sillä yhdessä olemme voimakkaampia ottamaan vastaan tulevaisuuden tuomia haasteita niin koulussa kuin työelämässäkin, Laitila kertoo.

Laitilan puheenjohtajuus jatkuu kesäkuun alkuun saakka eli kausi on nyt puolivälissä.

Työttömyyskassa Statialla aiesopimus sulautua kahden muun työttömyyskassan kanssa

Työttömyyskassa Statia, JATTK-työttömyyskassa ja Julkis- ja yksityisalojen työttömyyskassa ovat laatineet aiesopimuksen työttömyyskassojen sulautumisesta. Mikäli sulautumispäätös vahvistetaan kassojen ylimmissä päättävissä elimissä vuoden 2020 aikana, uusi yhdistynyt työttömyyskassa palvelisi jäseniään

1.1.2021 alkaen. Yhdistyneessä kassassa olisi sulautumisen jälkeen noin 110 000 jäsentä.

SPJL:n jäsenet kuuluvat tällä hetkellä Työttömyyskassa Statiaan. Sulautuminen ei edellytä kassojen jäseniltä mitään toimenpiteitä eikä heidän kerryttämäänsä työttömyysturvaan tai ansiopäivärahamaksatukseen tule muutoksia.

SPJL:n jäsentapahtuma 29.8.

Hyviä uutisia! Elokuussa pidämme hauskaa yhdessä ympäri Suomen! SPJL:n jäsentapahtuma järjestetään kolmessa huvipuistossa, Linnanmäellä Helsingissä, Särkänniemellä Tampe-

rellä ja PowerParkissa Härmässä, 29.8.2020. Jäsentapahtuman liput tulevat myyntiin pian, seuraathan ilmoittelua osoitteessa [Spjl.fi](https://spjl.fi)

Pääsiskö siitä järjettömyydestä eroon, että tehdyt ylityötunnit häviävät sairasloman yllätessä. Kommentti uutiseen Ves-neuvottelujen alkamista Facebookissa 15.1.

Sosiaalisesti kestävä #turvallisuus -ohjelmakaistalla sali on täynnä, kun @SPJL_PO Rita Ridanpää ja @nuppupelevina alustavat aiheita #Maalittaminen – luottamus oikeusvaltion #someaikaudella. #sisäinenturvallisuus

Muista seurata meitä myös Instagramissa! [spjl_po](https://www.instagram.com/spjl_po)

SYYYTTÄJÄ- LAITOS UUDISTUI

Uusi Syyttäjälaitos aloitti toimintansa 1.10.2019. Aiemmin valtakunnansyyttäjänvirastoon ja 11 paikallisvirastoon jakautunut syyttäjälaitos yhdistettiin yhdeksi virastoksi, jonka viittä syyttäjääaluetta ohjaa nyt Valtakunnan-syyttäjän toimisto. Muutoksella haettiin toiminnallista ketteryyttä taloudellisten realiteettien ehdoilla. Uudistus ei tapahtunut hetkessä eikä täysin kivuttomasti.

Yli vuoden syyteharkinnassa olleiden juttujen määrä kasvoi vuodesta 2011 vuoteen 2016 peräti 40 %, 6–12 kuukautta syyteharkinnassa olleissa jutuissa kasvua oli liki 20 %. Vuonna 2016 näihin juttuihin käytettiin peräti 58 % syyttäjien henkilötyövuosista, eikä rahoituskehukseen ollut odotettavissa kohenusta.¹ Vaativimpien, paljon aikaa ja henkilöresursseja sitovien rikosasioiden lisääntyvä määrä sekä yhä aleneva kehys olivat perusteita sille, että syyttäjälaitosta oli uudistettava.

Uudistukseen tähtäävä ensimmäinen selvitystyö oli käynnissä vuosina 2015–2016. Selvitysryhmässä vallitsi yksimielisyys siitä, että laitoksen toimintatapoja oli välttämätöntä uudistaa, mikä edellytti uudenlaista organisaatorakennetta. Se punnitsi hyötyjä neljän ja yhden viraston mallin välillä.

Molemmissa malleissa nähtiin mahdollisuutena toimintojen ja ratkaisukäytäntöjen yhtenäistäminen sekä tulosohjauksen keveneminen ja kyky reagoida toimintaympäristön muutoksiin herkemmin. Myös hallintoa haluttiin keventää, johtamista ja tiedonkulkua parantaa. Yhden viraston malli koettiin kuitenkin notkeammaksi; sillä olisi kyky reagoida muuttuviin tilanteisiin herkemmin.

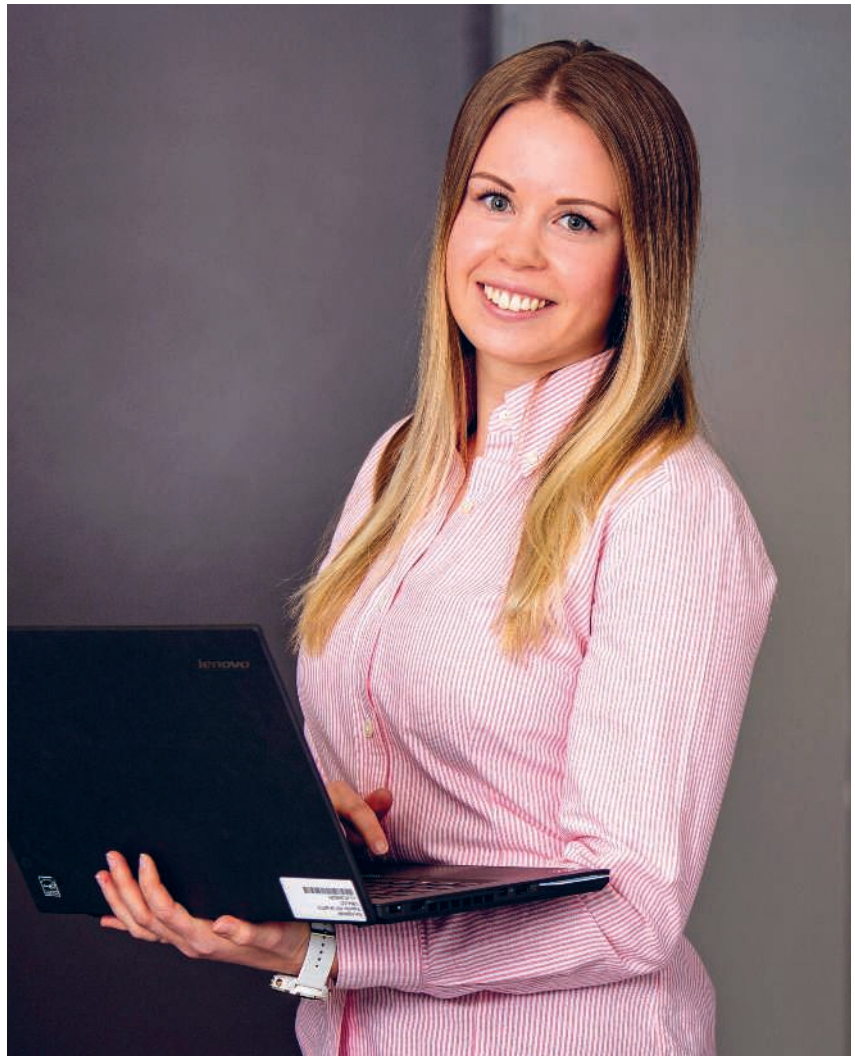
Suunnitelmissa hahmottui rakenne, jossa Valtakunnansyyttäjän kanslia ohjaisi viittä syyttäjäluetta: Etelä-Suomea, Itä-Suomea, Länsi-Suomea, Pohjois-Suomea ja Ahvenanmaata. Selvitystiivistelmiä lueskellessa käy ilmi, että uuden viraston muoto ja sen pyrkimykset hahmottuivat jo hyvin varhaisessa vaiheessa. Pieniä viilauksia toki tehtiin, esimerkiksi Valtakunnansyyttäjän kanslia muuttui valtakunnansyyttäjän toimistoksi.

Aikataulu venyy

Alkuperäinen suunnitelma oli, että uusi virasto olisi aloittanut toimintansa 1.9.2018. Todellisuudessa maaliin päästiin vasta 13 kuukautta myöhemmin 1.10.2019. Valtakunnansyyttäjä **Raija Toiviainen** muistelee, että alkuperäinen aikataulu venyi kolmisen kertaa.

– Aikataulun suhteen oltiin turhankin optimistisia. Uudistus vaati syyttäjälaitoslain ja -asetuksen uudistamista, ja perusteellinen ja hyvä lainvalmistelu ottaa aina aikansa. Myös henkilövalinnoille oli jätettävä aikaa, Toiviainen kertoo.

Syyttäjänvirastoissa uudistus otettiin vastaan sekalaisin ja odottavin tunnelmin. Helpotusta toi se, että jo selvitysvaiheessa oli varmaa, ettei henkilöstömäärää eikä toimipaikkoja vähennettäisi.

Reija Rautiainen työskentelee tiiminvetäjänä ja syyttäjäsihteerinä Pohjois-Suomen syyttäjälueella, jossa toimintatapoja on hiottu kaikille mielekkääseen suuntaan. – Pyrimme töiden yhtenäistämässä ottamaan käyttöön sen toimintamallin, joka on paras ja toimivin. Esimerkiksi asiakirjojen nimeämisiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Se auttaa etenkin sijaistamistilanteissa, Rautiainen kertoo.

– Kun aikataulu venyi, ajattelin monien muiden tavoin, että no joo. Mutta yhtäkkiä se sitten tulikin nopeasti, ja kun päivämäärä läheni, tuntui, että aika paljon asioita on vielä kesken! Etelä-Suomen syyttäjälueen johdon sihteeri **Evelin Ojala** naurahtaa.

Organisaatiouudistuksen kynnyksellä Toiviainen piti henkilöstölle Skype-yhteyden kautta puolen tunnin infoja, joissa hän kertoi odotettavissa olevista muutoksista ja aikatauluista. Infot koettiin kentällä hyvinä.

– Tietoa oli hyvin saatavilla, esimerkiksi intran kautta. Uudistus oli iso, enkä ole vastaavaa aiemmin kokenut. Kihlakuntien lakkauttamienkaan vuonna 2007 ei tuonut näin isoja muutoksia. Itse kuitenkin ajattelin, että muutos tulee ja

” Työn tekeminen muuttuu ja sähköistyminen tulee muuttamaan sitä entisestään, etenkin sihteereillä.

siihen on sopeuduttava, mutta osalla muutosvastarinta on aina vahva, vaikka tietoa olisi kuinka, Itä-Suomen syyttäjäalueen syyttäjänsihteeri **Minna Keinonen** miettii.

Se, ettei toimipaikkoja vähennetty merkitsi etenkin Keinoselle paljon. Iisalmen toimipaikan lakkauttaminen ja viran siirtäminen Kuopioon olisi tuonut työmatkaksi yli 120 kilometriä.

Valmistautumista jo aiemmin

Muutosta yhdeksi virastoksi edelsi useampia toimia, joilla valmistauduttiin tulevaan. Syyttäjälaitoksen henkilöstö- ja taloushallintojen keskittämistä käynnisteltiin jo loppuvuodesta 2016, varsinainen siirto silloiseen Valtakunnansyyttäjänvirastoon tapahtui vuoden 2018 alussa.

– Keskittäminen omiin tiimeihin aloitettiin lokakuussa 2016. Aluksi tein 50 % entisen virastoni töitä ja 50 % taloushallinnon töitä, kunnes tiimien lopullinen muoto ja koko määriteltiin. Hakuprosessin yhteydessä meidän valittujen virat siir-

rettiin Valtakunnansyyttäjänvirastoon ja aloimme työskentelemään täysipäiväisesti vain talous- tai henkilöstöasioiden parissa, taloushallinnon asiantuntijana työskentelevä **Birgitta Forsström** kertoo.

Tiiminvetäjä, syyttäjänsihteeri **Reija Rautiaisen** työpaikalla Pohjois-Suomen syyttäjälueella henkilöstö kokoontui yhteisille virastopäiville useampaan otteeseen ennen Oulun ja Lapin syyttäjänvirastojen yhdistymistä. Ensimmäinen kokoontuminen järjestettiin keväällä 2018.

– Näin jälkikäteen ajatellen kokoontumiset olivat tosi hyvä juttu. Opimme tuntemaan toisemme jo ennalta, kun tapasimme ihan kasvokkain, Rautiainen kiittelee.

Myös rikosasioiden nopea käsittely otettiin käyttöön Pohjois-Suomessa, entisissä Lapin ja Oulun syyttäjänvirastoissa, muita aiemmin. Siellä Nopsa-toiminto lanseerattiin vuoden 2018 alusta, valtakunnallisesti se otettiin täysimääräisenä käyttöön syyskuusta 2018.² Nopeassa käsittelyssä hoidetaan

Evelin Ojala työskentelee johdon sihteerinä ja koulutussihteerinä Etelä-Suomen syyttäjälueella. **Ojala on muuttanut Suomeen Virosta, missä hän opiskeli oikeustiedettä. – Työilmapiiri on rento, vaikka käsiteltävät asiat ovatkin ikäviä, hän luonnehtii.**

Itä-Suomen syyttäjälueen syyttäjäsihteeri Minna Keinonen on työskennellyt syyttäjälaitoksessa 24 vuotta. Hän on myös Oikeushallinnon Henkilökunta OHK ry:n hallituksen jäsen ja luottamusmies.

selviä, myönnettyjä tapauksia. Sellaisia ovat esimerkiksi törkeät rattijuopumukset ja näpistykset.

Resurssien epätasainen jakautuminen puhuttaa

Yhden viraston etuna nähtiin jo suunnitteluvaiheessa vähäisten resurssien tehokas hyödyntäminen. Nopean toiminnan tiimien perustaminen oli osoitus haluttuun suuntaan. Yhdessä

virastossa olisi myös mahdollista purkaa juttusumia yhdessä, ehkäpä jopa yli aluerajojen.

Vuoden 2019 puolella yllättävät henkilöstöpoistumat aiheuttivat juttujen kasautumista Evelin Ojalan työpaikalla Helsingissä ja Reija Rautiaisen väellä Oulussa. Molemmissa paikoissa työmäärien tasoittamiseksi apua haettiin alueen muista toimipisteistä, siinä määrin kuin se oli mahdollista.

Muutos yhdeksi virastoksi

29.5.2015

Valtakunnansyyttäjä asetti selvityshenkilöt selvittämään syyttäjälaitoksen uudelleenorganisointia.

7.4.2016

Selvitystyö luovutettiin oikeus- ja työministeri Jari Lindströmille lausuntokierroksen jälkeen.

24.5.2016

Ministeri Lindström linjasi, että syyttäjälaitos organisoidaan yhdeksi virastoksi.

24.5.2016

Oikeusministeriö asetti hankkeen, jossa tehtävänä oli valmistella syyttäjälaitoksesta annetun lain (439/2011) ja siihen liittyvien asetusten muutokset.

1.7.2016

Valtakunnansyyttäjä asetti syyttäjälaitoksen sisäisen hankkeen laatimaan suunnitelman siitä, miten toimintaa kehitetään.

14.12.2017

Valtakunnansyyttäjä uudisti erikoissyyttäjäjärjestelmän.

Valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen johtaa Syyttäjälaitosta. Nyt kun syyttäjälaitos on yhtenäinen, ei eri alueiden enää tarvitse kilpailla keskenään. – Toimimme nyt kokonaisuutena, jossa koko toiminta tähtää yhteiseen hyvään. Se on samalla iso asennemuutos, Toiviainen kuvailee.

– Sähköisessä muodossa olevia asioita voidaan vallon hyvin siirtää, etenkin kun toimintatavat saadaan yhtenäisiksi. Yli puolet Syyttäjälaitokselle sisään tulevista rikosasioista käsitellään nopeassa menettelyssä, jossa käsittely on jo samankaltaista yli aluerajojen. Sen sijaan muissa asioissa, niin kauan kun on paperia, ja sitä on paljon, juttujen siirtely on hankalampaa, Toiviainen myöntää.

Juttumäärien ja henkilöstöressurssien epätasainen jakautuminen aiheutti kiivasta keskustelua uuden Syyttäjälaitoksen käynnistyttyä, kun sihteerit kokoontuivat koulutuspäiville valtakunnansyyttäjän toimistoon viime lokakuussa.

– Keskustelimme hyvässä hengessä toiminta- ja työtavoista, ideoita pallolteltiin, mitä kannattaisi muuttaa ja kehittää. Kun keskustelu siirtyi sihteerien resurssihin ja työmääriin, tilan läpi puhalsi hetkellisesti viileä ilmapirta, Ojala muistelee.

Kompastuskivenä aipa

Juttusumien tasoittamisen tiellä on toistaiseksi rikosaipan viivästyminen eli rikosasioiden käsittely täysin sähköisesti. Sen toteutuminen venähtää Toiviaisen mukaan näillä näkymin vuoden 2021 loppuun. Eikä siinäkään vaiheessa voida täysin irrottautua vanhasta; Sakari-asianhallintajärjestelmän kanssa on otettava siirtymäaika, jotta paperin pyöryksestä päästään pehmeästi laskeutumaan täysin sähköiseen maailmaan.

– Kun tulin työharjoittelijana taloon vuonna 2017 olin aidosti järkyttynyt, että poliisi kiikuttaa esitutkintapöytäkirjat meille edelleen paperisena, Rautiainen myöntää ja lisää, että

sisäilmaongelmien takia Oulun virastossa siirryttiin muita aiemmin sähköisiin pöytäkirjoihin.

Syyttäjälaitoksessa ovat käytössä edelleen vuosituhannen vaihteesta saakka pyörineet Sakari- ja Notes-järjestelmät. Länsi-Suomen syyttäjälaikeella ICT:n parissa vuosia työskennellyt **Pauliina Kaakkomäki** kertoo, että järjestelmät kyykkäsivät muutosvaiheessa, mutta eivät täysin romahtaneet.

– Ne eivät vain ole enää tätä päivää, varsinkaan näin mitavassa muutoksessa. Länsi-Suomessa noin 150 henkilölle piti luoda uudet käyttäjätunnukset ja saada koneet toimimaan. Sakari oli poissa käytöstä vajaan viikon, nyt se toimii, mutta on siinä edelleen hitautta, Kaakkomäki miettii.

Toiviainen pohtii ICT-järjestelmiä kalliina kulueränä:

11.1.2018

Uusi rikosasioiden nopea käsittely otettiin käyttöön syyttäjälaitoksessa.

15.3.2018

Hallitus antoi eduskunnalle esityksen laiksi Syyttäjälaitoksesta.

27.11.2018

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 17/2018 vp sisältyvien 1.–12. lakiehdotuksen sisällön lakivaliokunnan mietinnön mukaisena.

11.1.2019

Presidentti vahvisti lait uudesta Syyttäjälaitoksesta.

1.10.2019

Laki Syyttäjälaitoksesta astui voimaan ja uusi Syyttäjälaitos aloitti toimintansa.

Lähde: Syyttäjälaitos

Pauliina Kaakkomäki on tehnyt liki 30 vuotisen uran syyttäjälaitoksessa, ensimmäinen työpäivä oli Aprillipäivänä vuonna 1991. Kaakkomäki on yksi neljästä digivalmentajasta uudessa virastossa.

– Olisi tärkeää, että henkilöstö raportoisi rohkeasti mahdollisista käytön esteistä, jotta solmukohtat saataisiin avattua. Jos järjestelmiä ei hyödynnetä täysimääräisesti, näitä ongelmia ei välttämättä havaita.

Toimintatapoja hiotaan

Jokaisella kansalaisella on oikeus saada yhdenvertaista kohtelua, asui hän millä Syyttäjälaitoksen alueella tahansa. Virastojen sulauduttua yhdeksi syyttäjien ja syyttäjänsihteereiden toimintatapoja onkin nyt hiottu yhtenäisemmiksi, ja hiotaan edelleen.

Etelä-Suomen syyttäjälueen apulaispäällikkö **Johanna Hervonen** kertoo, että kanslioiden töiden yhtenäistämistä varten tulevalla Etelä-Suomen syyttäjälueella perustettiin työryhmä viime vuoden elo-syyskuussa. Työryhmän tuloksena syntyi kansliatyöohje, joka ottaa kantaa pakollisten käytännön asioiden hoitoon, kuten siihen, kuinka Sakari-järjestelmää, virastopostia ja asiakaspalvelua jatkossa hoidetaan.

Toimintatapojen saaminen yhtenäiseksi vie kuitenkin aikaa.

– Länsi-Suomen syyttäjälue on niin suuri, että olemme toimineet täällä edelleen pitkälti vanhojen virastorajojen sisällä

ja osin olemme liukuneet yhteisiin toimintatapoihin. Vaatii kokemuspohjaa, jotta toiminnot saadaan koko alueella järjestäytymään, Pauliina Kaakkomäki sanoo.

Syyttäjälaitosta luotsaava Toiviainen toivoo jatkossa yhä keskusteluvampaa toimintakulttuuria; jos jokin ei toimi, korjaustoimenpiteitä voidaan tehdä ketterästi. Myös erilaiset keikeilut ovat tervetulleita. Esimerkiksi Itä-Suomessa on helmikuun alusta otettu käyttöön malli, jossa sihteerien työt jaetaan työvaiheittain.

– Lohkojen A, B ja C työt kiertävät viikon sykleissä koko alueen sihteeritiimien kesken. Käytännössä eri työvaiheet on jaettu lohkoihin, esimerkiksi A-lohkossa käsitellään juttujen esivaiheet, kun ne tulevat poliisilta meille. Periaatteessa siis tuttuja töitä, mutta ne on vain organisoitu täysin uudella tavalla. Tämä mahdollistaa alueen töiden tekemisen toimipaikasta riippumatta, Minna Keinonen kuvailee.

Työnteon uudet muodot

Evelin Ojalan työpiste sijaitsee Salmisaassa, vanhan viinatehtaan kuudennessa ja seitsemännessä kerroksessa, samassa rakennuksessa Helsingin käräjäoikeuden ja hovioikeuden kanssa. Kirjaamon pöydät notkuvat paperipinoista. Toivaisen sanat paperimääristä konkretisoituvat todella.

Ojala voisi tehdä osan johdon sihteerin ja koulutussihteerin töistään etänä, mutta ainakin toistaiseksi hän tekee kaikki työpäivät toimistolla. Etelä- eikä Länsi-Suomen syyttäjälueilla ole tehty etätyösopimuksia muiden kuin nopean toiminnon tiimeissä. Sen sijaan idässä sopimuksia on juuri allekirjoitettu, pohjoisessa syyttäjänsihteeritkin ovat tehneet etätyötä jo vuoden päivät. Etätyön esteenä on monin osin paperi.

– Työn tekeminen muuttuu ja sähköistyminen tulee muuttamaan sitä entisestään, etenkin sihteeereillä. Silloinkin tulee silti olemaan töitä, joita on pakko tehdä virkapaikalla, esimerkiksi kirjaamon työt. Kansalaisilla on oltava jatkossakin mahdollisuus toimittaa asioita paikan päälle, Toiviainen sanoo ja lisää samaan hengenvetoon, että työnluonteen mukaan henkilöstöä on kohdeltava yhdenvertaisesti.

” Virastojen sulauduttua yhdeksi syyttäjien ja syyttäjänsihteereiden toimintatapoja on hiottu yhtenäisemmiksi.

Etätö saattaa erityisesti houkutella heitä, jotka tekevät töitä avokonttoreissa. Syyttäjälaitoksessa osa tekee töitä omissa huoneissa, mutta osa isommissa työtiloissa, joissa avonaista tilaa on jaettu erilaisin seinämin ja sermein. Toiviaisen puhuukin mieluummin monitiloista kuin avokonttoreista.

– Monitoimitilat toimivat sihteerityössä mielestäni hyvin, jos työskentely on hiljaista, eikä tarvitse puhua paljoa puhelimessa. Skype-palaveriinhin tai puhelinpäivystykseen ne eivät kuitenkaan sovellu, ja sen vuoksi vetäytymistiloihin pitäisi kiinnittää erityistä huomiota, etenkin jos monitoimitilojen käyttö laajenee, pohjoisen Reija Rautiainen sanoo. Tiloja hän kritisoi lähinnä tietoturvan kannalta; sermit suojaavat vain osittain ja työssä käsitellään paljon salassa pidettävää aineistoa.

Espoossa sihteeireitä on työskennellyt sermein jaetussa tilassa. Helsingin toimipisteessä neljä sihteerä on sijoitettu samaan työhuoneeseen puhtaasti tilan puutteen vuoksi. Sihteeriden esimiehenä toimiva Johanna Hervonen myöntää, ettei ratkaisu ole paras, mutta fyysisten tilojen ollessa kortilla, se on ainoa mahdollinen.

– Siinä on puolensa. Jos tulee kysyttävää, tuki on lähellä. Me olemme kaikki erilaisia, osa tykkää puuhastella yksinään, toinen taas ei, Ojalakin miettii kollegoidensa tilannetta.

Sihteeriden urapolkua etsimässä

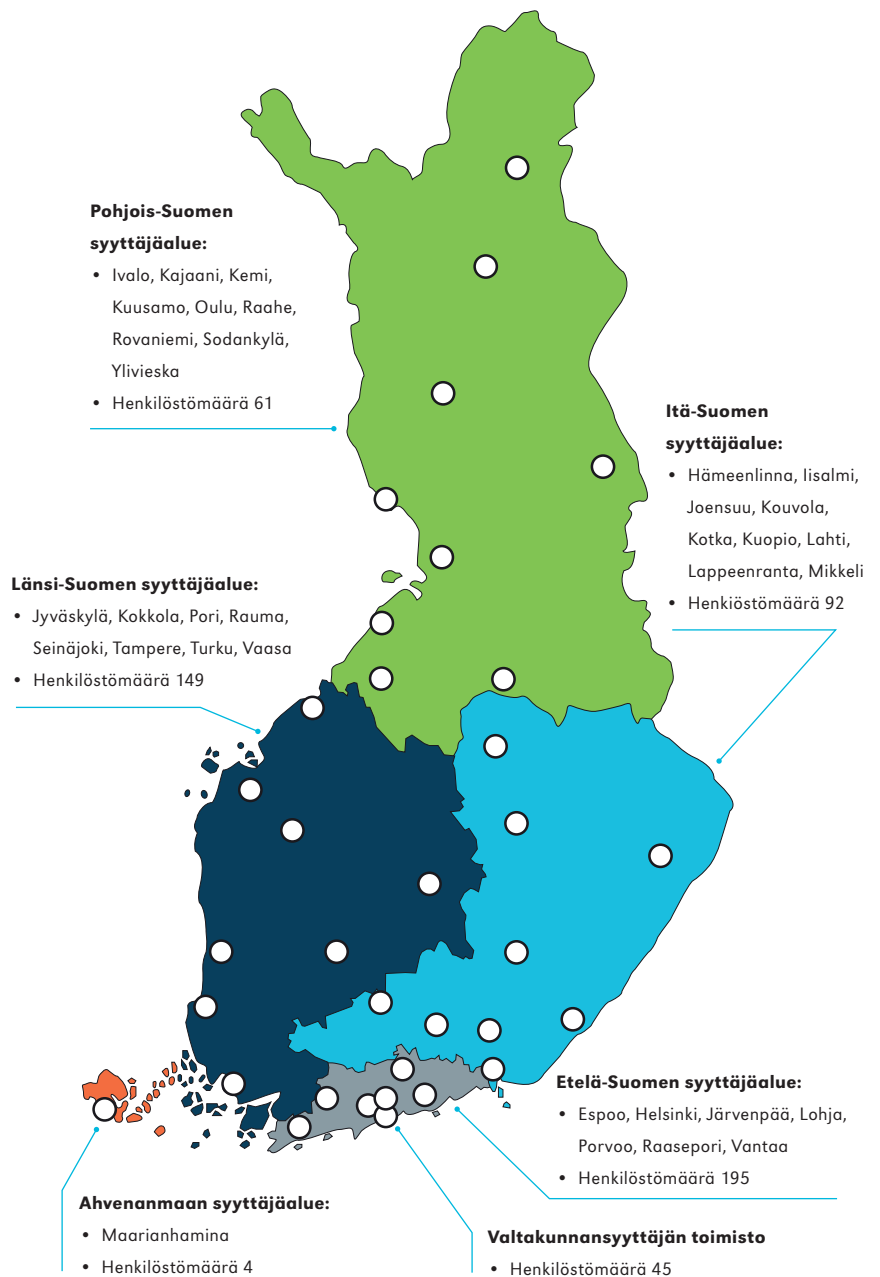
Syyttäjälaitoksen uusilla verkkosivuilla kerrotaan, että heidän riveissään jokaisella on mahdollisuus kouluttautua huipuasiantuntijaksi asti. ”Erikoistumiskehitys syyttäjälaitoksessa on pitkällä” luvataan. Syyttäjänsihteerillä urapolun kehittämismahdollisuudet ovat kuitenkin rajalliset, sen Toiviaisenkin myöntää.

– Sihteeriden työ on tunnustettu kehittämiskohteeksi. Perustin juuri työryhmän, jonka tehtävänä on sihteeriden ja tukihenkilöstön työnkuvien kehittäminen. Uudistusvaiheessa saimme jo pienen saavutuksen urapolun avaamiseksi, kun 18 vaativampaa sihteerin tehtävää saatiin auki.

Yksi Toiviaisen mainitsemista vaativammista tehtävistä ovat alueelliset digivalmentajat, joista Pauliina Kaakkomäki edustaa Länsi-Suomen aluetta. Hän toimii linkkinä oman alueensa ICT-yhdyskuntien ja valtakunnansyyttäjän toimiston välillä. Tehtäväkuva on vielä osin avoinna, sillä Kaakkomäen työajan on toistaiseksi täyttänyt organisaatiouudistuksen vaatiman ICT-toimet.

Katse kohti tulevaa

Valtakunnansyyttäjä Toiviaisen katse on tulevaisuudessa. Visiona on, että koko laitoksessa siirrytään aikaisempaa huomattavasti parempaan alueiden väliseen vuorovaikutukseen ja osallistavampaan toimintaan. Keskustelusta toivotaan avointa ja välitöntä.

Lähde: Syyttäjälaitos, tilanne 31.12.2019

– Kaiken yläpuolella on oikean toimintakulttuurin luominen, jossa kaikki puhaltavat yhteiseen hiileen. Kaikkien työsuoritus tähtää siihen, että syyttäjälaitos palvelee yhteiskuntaa hyvin ja yhdessä. Johtamiskulttuurin on tuettava tätä tavoitetta. Johtamisen haasteena on motivaatio ja sitouttaminen, ja Syyttäjälaitoksen tulisi jatkossakin olla kiinnostava työpaikka, jonne halutaan tulla töihin ja jossa jo työskentelevät haluavat pysyä, Toiviaisen sanoo.

– Kyllä tästä hyvä tulee, kun avoimin mielin mennään ja kasvetaan yhdessä muutokseen, Evelin Ojala kiteyttää. 🟡

Lähteet:

- 1) Syyttäjälaitoksen organisaatiouudistus – mietintö ja lausuntoja 28/2017
- 2) Syyttäjälaitos.fi

”Ei ihminen loputtomiin kestä”

– lähes 60 % SPJL:n jäsenistä kertoo, että työviihtyvyys on heikentynyt

Toteutimme syksyllä 2019 jäsenkyselyn kaikille SPJL:n jäsenille työhyvinvoinnista, toimintaympäristön muutoksesta ja väkivallan kohtaamisesta. Vastauksia tuli 3401. Tulokset ovat karua luettavaa. Henkilöstö uupuu kasvavan työmäärän alle ja kentällä otteet kovenevat.

TEKSTI

Nuppu Pelevina

Kyselystä selviää, että työpaikoilla voidaan huonommin. Yhteensä 58 % vastaajista kertoo, että työviihtyvyys on heikentynyt. Suurimpana syynä on krooninen henkilöstövaje. Tekijöitä on koko ajan liian vähän samalla kun työmäärä kasvaa. Sisäisen turvallisuuden ala on kärsinyt resurssivajeesta jo pitkään, vastaajista 82 % näkee, että työn kiireellisyys on lisääntynyt viimeisen kahden vuoden aikana.

Työtä on mahdoton hoitaa hyvin

Resurssien ja ajanpuutteen takia moni kokee, että työtä on mahdotonta hoitaa niin hyvin kuin haluaisi. Kiireessä laatu kärsii ja töitä joudutaan priorisoimaan rankalla kädellä. Yhä useampi hälytystehtävä hoidetaan puhelimitse, silloinkin, kun paikalle pitäisi mennä. Työmoraali on koetuksella ja moni kokee riittämättömyyden tunnetta. Yli puolet kokee turhautumisen tunnetta säännöllisesti.

”Haluaisi tehdä enemmän ja paremmin, mutta ei ehdi”, moni vastaaja kuvailee.

Poliisin tutkinnassa työskentelevistä lähes 70 % kokee, ettei ehdi hoitaa työtään riittävällä tarkkuudella. Työ on liukuhinnaa ja ”työkuorma on musertava”, kuten eräs vastaaja kuvailee.

Tehtäviä tulee jatkuvasti lisää. Työn kiireellisyys on lisääntynyt, näin sanoo 82 % vastaajista. Häätäkeskuksissa työskentelevistä 98 % kokee kiireen lisääntyneen.

”Nämä ovat todella huolestuttavia signaaleja kentältä, eikä nyt puhuta mistään hiljaisista signaaleista”, puheenjohtaja **Jonne Rinne** kommentoi. Samaa viestiä kuulee jatkuvasti.

Alanvaihtoa harkitsee jatkuvasti 14 % vastaajista

Uupumusta kokee kaikista vastaajista 70 % vähintään muutamana kerran vuodessa ja 34 % vähintään kuukausittain. Työ itsessään on innostavaa, mutta kiire ja jatkuva vajuus nakeravat jaksamista.

”Ennen porukka tuli töihin intoa puhkuen, nyt töihin tullaan ja sanotaan ensimmäiseksi, että taas joutuu tulemaan tänne. Ei pitäisi olla näin. Tämä on kuitenkin aivan huippu ammatti.”

Uupumuksen syynä ovat liian vähäinen henkilöstömäärä, liian suuri työmäärä ja organisaation ongelmat – eivät asiakkaat.

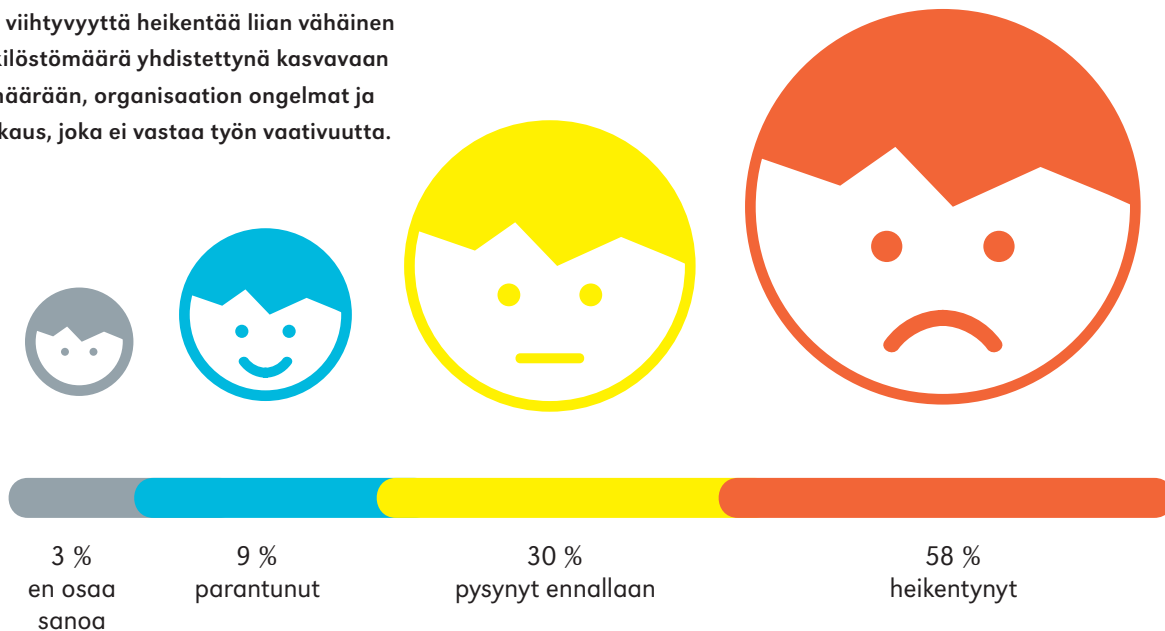
Avoimissa vastauksissa nousevat myös johtamisen haasteet, jälkeenyäännyt palkkaus sekä työnantajan arvostuksen puute. Moni vastaaja kertoo tuntevansa, ettei työnantaja pidä huolta työhyvinvoinnista ja jaksamisesta, eikä vaikutusmahdollisuuksia omaan työhön ole. ”Henkilöstöä kuullaan, muttei kuunnella.”

Alanvaihtoa harkitsevien määrä kertoo kuormituksesta. Kaikista vastaajista lähes puolet on harkinnut alanvaihtoa, 14 % jatkuvasti ja 34 % toisinaan.

Erityisen huolestuttava tilanne on Häätäkeskuslaitoksessa, jossa alanvaihtoa harkitsee yhteensä 73%, Päälimmäisenä syynä on henkilöstövajeesta johtuva työmäärä. Puhelujen määrä on kasvanut, ja asiakaskohtaukset kuormittavat selvästi enemmän kuin muualla.

” Joka kolmas SPJL:n jäsen on kokenut työssään konkreettista uhkaa.

Työn viihtyvyyttä heikentää liian vähäinen henkilöstömäärä yhdistettynä kasvavaan työmäärään, organisaation ongelmat ja palkkaus, joka ei vastaa työn vaativuutta.

Henkinen väkivalta on arkipäivää

Sisäisen turvallisuuden toimintaympäristö on ollut kovassa murroksessa. Kaikista vastaajista 26 % kertoo, että työturvallisuus on heikentynyt viimeisen kahden vuoden aikana. Valvonnassa työskentelevistä poliiseista näin kokee yli puolet.

Kaikista jäsenistä 30 % on kokenut fyysistä väkivaltaa työssään viimeisen kahden vuoden aikana, valvonnassa työskentelevistä poliiseista lähes 70 %. Konkreettista uhkaa on kokenut lähes 10 % oikeushallinnon ja Häätäkeskuslaitoksen työntekijöistä.

Poliisiin kohdistuu Suomessakin entistä enemmän väkivaltaa, eikä suurta osaa edelleenkään raportoida. ”Sylkemistä, potkimista, lyömistä. Henkinen väkivalta on niin ”arkipäivää”, että siihen on alkanut jo valitettavasti tottumaan. Nimittelyt tai haistattelut ovat ns. normaalia,” eräs vastaaja kuvaa.

Suuri osa väkivaltaa kokeneista poliiseista mieltää painimisen osaksi normaalia työtä. Tämä käy ilmi myös OTT **Henri Rikanderin** poliisien kokemaa väkivaltaa koskevista tutkimuksista.

Vastassa on kuitenkin yhä useammin puukkoa, astaloita ja aseita. Asiakkaat ovat aiempaa aggressiivisempia ja kunioitus poliisia kohtaan on heikentynyt. Otteiden kovenemisen synnä nähdään sekä ilmapiirin muutos että lisääntyvä huumorikollisuus. ”Ihmiset ovat entistä enemmän sekaisin.”

Poliiseista yli puolet näkee jengirikollisuuden lisääntyneen omalla alueellaan. Kansainvälinen ja rajat ylittävä rikollisuus lisääntyy.

”Lähes puolet on harkinnut alanvaihtoa.

Riittääkö hallitusohjelmaan kirjattu lisäys 7500:ään poliisiin turvaamaan suomalaisten turvallisuuden? Lähes 80 % vastaajista on sitä mielestä ei riitä, poliiseista 85 %.

SPJL:n viesti on selvä. Kentän hätä on otettava tosissaan. Ääri rajoilla kukaan ei jaksa tehdä hyvää tulosta. Lisää tekeviä käsiä ja ajattelevia aivoja, parempaa johtamista ja vaativaa työtä vastaava palkkaus. Näistä on hyvä lähteä liikkeelle.

”Me jaksetaan toisiamme tsemptata ja tukea mutta ei ihminen loputtomiin kestä”, kuten eräs vastaaja kiteyttää. ●

Kyselyn tiedot

Kysely lähetettiin kaikille SPJL:n jäsenille marraskuussa 2019.

Kyselyyn vastasi 3401, vastausprosentti oli 34. Vastaajista miehiä on 61 % ja naisia 39 %. Vastaajista 82 % työskentelee poliisin hallinnonalalla, 13 % oikeusministeriön, 2 % Häätäkeskuslaitoksessa, alle 1 % Suojelupoliisissa ja 2 % muualla, esimerkiksi Maahanmuuttovirastossa.

Kaikista vastaajista 93 % on vakituudessa palvelussuhteessa ja 7 % määräaikaisessa.

Esimiesasemassa toimii 24 % vastaajista.

Kuolinviestin viemisen keskiössä on ihminen

Henkirikosuhrien omaisten elämää seuraavan Silmästä silmään -dokumentin näyttösten yhteydessä on järjestetty moniammatillisia kohtaamisia. Niissä poliisit, kriisityöntekijät ja tukipalvelujen edustajat ovat pohtineet kuolinviestin viemisen käytäntöjä.

TEKSTI

Elina Välimäki

KUVAT

Silmästä silmään
-dokumentti,
Jan Nyman

On poliiseja, joille ei uransa aikana tule kertaakaan työtehtäväksi kuolinviestin vieminen, toisille poliiseille siitä kertyy kokemusta jopa paljon. Ylikonstaapeli **Marko Lehtorannalle** tehtävä on lähes 30 vuoden työkokemuksella tullut tutuksi. Lehtoranta asettaa kuolinviestin viemisen kärkipaikoille, kun hän puntaroi eri poliisitehtävien vaikeutta.

Lehtorannan mukaan poliisin ei tarvitse pelätä tunteita ja niiden näyttämistä.

– Jos tilanteessa ei jostain syystä pystykään omaiselle puhumaan, voi työpari ottaa tilanteen haltuun.

Hän muistaa yhden erityisen muistijäljen jättäneen tapauksen. Tuolloin hän parinsa kanssa oli kertonut suruviestin vainajan isälle tämän kotona. Kolmikko istui sohvalla, ja juuri lapsensa menehtymisestä kuullut mies availi valokuva-albumien sivuja esitellen lapsen elämää vauvasta rippikoululaiseksi ja nuoreksi aikuiseksi. Lehtorannan eteen rakentui uhrin elämänpolku, jonka päätepisteeseen, äkilliseen kuolemaan, hän poliisina oli tullut mukaan.

– Se kokemus meni ihon alle.

Poliisiammattikorkeakoulussa kuolemansyyn- ja väkivaltarikostutkintaa opettavan Lehtorannan mukaan opiskelijat perehtyvät kuolinviestin viemiseen kuolemansyynitutkiminnan luennoilla sekä koulun psykologin järjestämässä koulutuspäivässä. Lisäksi he pääsevät yhtenä harjoituspäivänä kokeilemaan, miltä kuolinviestin kertominen tuntuu. Varsinainen tuntuma kuolinviestin viemiseen tulee harjoittelujaksolla kentällä sekä myöhemmin poliisityön ja kokeneempien kollegoiden seuraamisen myötä.

Henkirikosuhrin omaiselle kuolinviestin vastaanottaminen on ainutkertainen, raadollisen yllättävä tilanne. Se voi olla elämän ensimmäinen kerta, kun henkilö joutuu poliisin kanssa tekemisiin. Kuolinviestin vastaanottamiseen ei ole mahdollista valmistautua.

Henkirikosuhrien läheiset ry:n, Huoman, toiminnanjohtaja **Sanna Kalajanniska** kuulee toistuvasti omaisten kertomuksia kuolinviestin saamisesta.

– On paljon hyviä esimerkkejä. Poliisi on tuonut viestin nopeasti kuoleman tapahduttua, ollut empaattinen ja osoittanut hyvää ihmisenlukutaitoa. Esimerkiksi poliisi on huomannut olevansa kristillisessä perheessä ja kysynyt omaiselta, haluaisiko tämä, että rukoillaan yhdessä, Kalajanniska kuvaa.

Yhdessä tapauksessa kuolinviestiä tuoneet poliisit viipyivät pitkään omaisen luona.

– Kun juttelin tämän omaisen kanssa ja mietimme, mikä hänelle on ollut kantava tekijä, hän otti itse esille, mistä kaikki alkoi. Niin kamala kuin viesti olikin ollut, sen saamista oli helpottanut kokemus poliisien kiireettömästä läsnäolosta.

Viesti tulisi viedä henkilökohtaisesti

Kuolinviestin saamisen tavalla on uhrin omaisen toipumiseen ja mahdolliseen traumatisoitumiseen suuri merkitys. Tämä on todettu niin kotimaisessa kuin ulkomaisissakin tutkimuksissa. Kalajanniskan kertomat esimerkit ennustavat omaiselle parempaa selviytymistä tulevaisuudessa kuin tapaukset, joissa kuolinviestin vieminen ei omaisen kannalta ole sujunut parhaalla mahdollisella tavalla.

– Ihan liian usein on ollut tilanteita, että poliisi on kertonut tiedon puhelimesta tai se on viety jopa toista vuorokautta myöhässä, Kalajanniska kertoo.

Jos kuolinviestin saaminen viranomaiselta viivästyy, voi omaisen pahimmillaan saada tiedon henkirikoksesta nettiuutisista tai kaiken reaaliajassa raportoivasta sosiaalisesta mediasta.

Ylikonstaapeli Lehtoranta ei haluaisi uskoa todeksi Kalajanniskan kertomuksia puhelimitse tai runsaalla viiveellä toimitetuista kuolinviesteistä. Hän sanoo Poliisihallituksen ohjeituksen olevan selkeä: ”Poliisin tulee ilmoittaa kuolemasta vainajan lähiomaiselle tai muulle hänen läheiselleen, ellei kuolemasta ole jo muulla tavoin ilmoitettu. Lähtökohtaisesti tieto kuolemasta toimitetaan aina henkilökohtaisesti.”

– Kyse on toisen ihmisen kunnioittamisesta. Poliisilla pitää olla rohkeutta ja kanttia mennä kertomaan toiselle ihmiselle sellainen uutinen, joka rikkoo tämän elämän, Lehtoranta painottaa.

Hän sanoo kuolinviestin kertomisen puhelimitse tulevan kysymykseen poikkeustilanteissa. Esimerkiksi jos uhrin omaisen on ulkomailla, työ- tai lomamatkalla ja hänelle on saatava tieto toimitettua. Kun omaiselle tällöin soittaa jutussa mukana oleva tutkija, on puhelinoiton eväksi faktatietoja ja valmius vastaila omaisen kysymyksiin. Jos taas uhrin lähiomainen asuu toisaalla Suomessa kuin missä henkirikos on tapahtunut, voi kuolinviestin toimittaa virka-apuna toisen paikakunnan poliisi. Pitkien välimatkojen vuoksi, esimerkiksi Poh-

Julia ottaa tatuoinnin henkirikoksen uhrina menehtyneen veljensä muistolle.

jois-Suomessa, poliisi voi joutua ratkaisemaan kuolinviestin viemisen tavan tilannekohtaisesti.

Lehtorannan oman, Helsingistä ja Tampereelta kertyneen työkokemuksen mukaan poliisi vie kuolinviestin aina henkilökohtaisesti.

– Mielestäni se on kohtaaminen, joka pitää hoitaa kuin ihminen ihmiselle. Siihen kuuluvat inhimillisyyden ripaukset ja empaattisuuden osoittaminen. Poliisin täytyy harkita, mitä sanoo, koska omainen voi muistaa asian sieltä, toisen täältä.

Käsikirjoitus puuttuu

Kontaktin luominen uhrin omaiseen jo ensivaiheessa on tärkeää myös hänen myöhemmän kuulemisensa kannalta. Paitsi että kuulustelevalan poliisin työ sujuu hyvässä hengessä, myös omaisen luottamus poliisiin vahvistuu. Myönteinen asenne poliisia kohtaan värjää asianomistajan kulkua tulevan rikos- ja oikeusprosessin läpi, ja voi merkittävästi edistää hänen jakamistaan.

Lehtoranta korostaa kuolinviestin viemisen olevan joka kerta omanlaisensa tapahtuma. Poliisin pitää kyetä sietämään tilanteen ahdistavuutta, hiljaisia hetkiä ja epävarmuutta. Yhtäkään tilannetta ei voi ennalta käsikirjoittaa. Asianosaiset ja taustatekijät vaihtelevat. Käsillä voi esimerkiksi olla henkirikos, josta poliisi epäilee kuolinviestin saavaa omaista. Silloin poliisin on tärkeää nähdä reaktiot, joita uutinen aiheuttaa.

Selvittämättömän henkirikoksen kohdalla uhrin lähiomainen on merkittävä, tutkintaa mahdollisesti edistävä lähde, jolta poliisi saa tietoa uhrin ihmissuhteista, tuttavista, työstä,

harrastuksista – koko elämästä. Lehtorannan mukaan kuolinviestiä viedessään poliisin on pidettävä mielessään inhimillinen puoli, mutta myös tutkinnallinen näkökulma.

Kalajanniska ymmärtää hyvin, ettei poliisi voi selvittämättömästä henkirikoksesta ja tekotavasta jakaa kaikkea tietoaan. Hän kuitenkin toivoo, ettei kuolinviestiä vievä poliisi käyttäisi lausahdusta ”Tutkinnallisista syistä emme voi kertoa...”

– Vaikka syyt ovat tutkinnalliset, sitä ei tarvitse sanoa omaiselle. Sen sijaan poliisi voi rauhoitella sanomalla, että poliisi tutkii asiaa ja töitä tehdään koko ajan. Tämän omaisen haluaa kuulla, Kalajanniska korostaa.

Uhrin läheisille tarjottava kriisiapua

Poliisihallituksen ohjeen mukaan kuolinviestin viemisen yhteydessä poliisin on tiedusteltava omaiselta ammattiauttajan tarvetta. Huoman toiminnanjohtaja Kalajanniskan mukaan liian monet omaiset jäävät yhä vaille apua ja tukea. Omaisten yhdenvertaisuus kriisiavun saamisessa ei toteudu. Se riippuu aivan liikaa omaisen asuinpaikkakunnasta. Siinä missä suuret kaupungit tarjoavat ympärivuorokautisen, ammattilaisten miehittämän kriisipäivystyksen, on pienemmillä paikkakunnilla usein heikommat resurssit.

Lehtoranta tuntee parhaiten edellisen virkapaikkansa, Sisä-Suomen poliisilaitoksen henkirikostutkinnasta vastaavan keskitetyn rikostutkinnan käytännöt. Tampereella poliisi vie kuolinviestin aina henkilökohtaisesti. Uhrin omaisen luo menevät kyseisen henkirikosjutun tutkinnassa mukana olevat rikostutkijat. Mukaan ei oteta kriisityöntekijää tai pappia.

Poliisi tarkistaa omaisen luona ollessaan, haluaako tämä antaa yhteystietonsa auttavan tahon yhteydenottoa varten tai tahtooko omainen, että poliisi soittaa paikalle ammattiapua.

– Ajatuksena on, että poliisi tarjoaa apua, mutta pyyntö tulisi omaiselta.

Poliisi voi myös kysyä, tahtooko omainen, että hänet vietään jonnekin tai että joku ystävä tai sukulainen tulee paikalle. Lehtorannan mukaan tavoitteena on, ettei järkyttävän tiedon saanut ihminen jää vaille tietoa tarjolla olevasta avusta ja tuesta. Monessa poliisipiirissä on käytössä omaisille jätettävä paperi, josta löytyvät tarvittavat yhteystiedot.

– Päätutkija voi myös aina jälkeenpäin, päivän, parin päästä soittaa omaiselle ja varmistella tämän vointia, Lehtoranta huomauttaa.

Sanna Kalajanniska toivoo, ettei omainen joutuisi shokissa valitsemaan, sanooko kyllä vai ei kriisiavulle.

– Shokissa ihminen ei pysty tekemään päätöksiä. Kriisiyöntekijä voisi olla valmiiksi poliisin mukana ja kertoa omaiselle, että tällaisissa tilanteissa näin on tapana. Hän voisi kysyä, onko ok, että jään luoksesi. Myöhemmin poliisikin voisi olla turvallisin mielin tietäessään, että omainen jäi kriisiyöntekijän kanssa, Kalajanniska esittää.

Kriisiyöntekijä osaa psyykkisen auttamisen lisäksi huomioida henkirikoskuoleman aiheuttamia monia hoidettavaksi tulevia käytännön asioita. Hän osaa ottaa mukaan Rikosuhripäivystyksen, josta omainen saa tukihenkilön rikos- ja oikeusasioita varten.

” Poliisilla pitää olla rohkeutta ja kanttia mennä kertomaan toiselle ihmiselle sellainen uutinen, joka rikkoo tämän elämän.

– Kuolinviestin viemisestä varmistuu jatko sille, että omaisen pääsee muiden palveluiden piiriin.

Toimintaympäristöt ovat maamme eri puolilla kovastikin erilaisia. Huoman Sanna Kalajanniska pitää merkittävänä sitä, että ammattilaiset tutustuvat toisiinsa ja yhdessä miettivät juuri paikallisesti toimivia tapoja.

– Kunhan kuolinviestin viemisessä säilyvät kolme tärkeintä periaatetta: viestin vieminen mahdollisimman nopeasti, omaisen henkilökohtainen tapaaminen ja sen varmistaminen, että hänelle tulee tukea paikalle, Kalajanniska painottaa.

Ylikonstaapeli Marko Lehtoranta pitää tärkeänä yhteistyötä, ja muistuttaa, että poliisi ja auttavat tahot ovat samalla asialla.

– Keskiössä on ihminen. Toimintatavat rakennetaan ihmisen ympärille, Lehtoranta sanoo. ●

Mika menetti poikansa henkirikoksen uhrina.

Jäsenille entistä paremmat vakuutukset

SPJL:n jäsenet saavat jäsenetuna useita merkittäviä vakuutuksia. Liitto neuvotteli edut entistä paremmiksi!

Vuoden 2020 alusta oikeusturvavakuutuksen maksimikorvaus nousi 30 000 euroon ja vapaa-ajan tapaturmavakuutuksen hoitokulukorvaus 15 000 euroon. Lisäksi uutuuksena jäsenvakuutuksiin tuli korvaus pysyvästä haitasta, sen enimmäismäärä on 30 000 euroa. Ammatillisen vastuuvakuutuksen maksimikorvaus säilyy 100 000 eurossa.

Vakuutustodistus nyt If mobiilista tai verkosta

Matkalle lähtiessään jäsen voi jatkossa tilata todistuksen voimassa olevasta vakuutuksesta kirjautumalla pankkitunnuksillaan Ifin Omille sivuille osoitteesta www.if.fi/spjl. Todistuksen saa tilattua myös If mobiilista, applikaatio löytyy puhelimen

sovelluskaupasta. Kirjautuminen palveluun tapahtuu omilla pankkitunnuksilla. Samasta paikasta saa ladattua todistuksen myös viisumia varten. Todistus tallennetaan omalle koneelle polusta: Kirjautu > Matkustaja > Lisää toimintoja > valitse haluamasi vakuutustodistus.

Edulliset lisävakuutukset SPJL:n jäsenille

SPJL:n jäsenille If Vahinkovakuutusyhtiö ja Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva antavat lisäksi merkittäviä järjestöalennuksia. Muun muassa Lapsen tapaturmavakuutus on voimassa aina ja kaikkialla alle 18-vuotiailla – myös kilpaurheilussa. Tapaturmavakuutus korvaa useassa

lajissa erillisen kilpailulisenssin. Vakuutus on voimassa myös silloin, kun lapsi matkustaa yhdessä isovanhempiensa kanssa.

Huomattavia alennuksia saa myös Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksesta. SPJL:n jäsen ja hänen puolisonsa saavat 60 % alennuksen henkivakuutusturvasta. Esimerkiksi 100 000 euron henkivakuutusturva 31-vuotiaalle jäsenelle maksaa noin 7 euroa kuukaudessa. Säästöä kertyy normaalihintaiseen vakuutukseen nähden noin 100 euroa vuodessa.

FINEn henkivakuutusvertailu* mukaan 40-vuotiaan henkivakuutus maksaa 112–266 euroa vuodessa. 30-vuotiaan henkilön henkivakuutuksen vuosihinta vaihtelee 80 ja 190 euron välillä. 40-vuotias voi säästää kymmenen

ensimmäisen vuoden henkivakuutusmaksuissa noin 2 100 euroa.**

Lisäksi SPJL:n jäsenet saavat lisäetuna kaikkiin uusiin Primus-henki- ja tapaturmavakuutuksiin veloitusettoman 2000 euron Selviytymisturvan.

Parhaimmillaan keskittämisalennus SPJL:n jäsenille Ifin Etuohjelmassa on 16 %.

Lisätietoa ja kätevän vakuutushintalaskurin löydät liiton sivuilta SPJL.fi ja osoitteesta henkivakuutuskuuntoon.fi, lisätietoa vakuutuksista myös osoitteesta www.if.fi/spjl

*Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE hintavertailu 9/2016.

**Finanssialan Keskusliitto: Vakuutustutkimus 2014

Vastuu- ja oikeusturvavakuutus

- Jäsenetu SPJL:n jäsenille, jotka ovat työ- tai virkasuhteessa.
- Vastuuvakuutuksessa korvauksen enimmäismäärä henkilö- ja esinevahingoissa 100 000 euroa, omavastuu 100 euroa vahinkotapahtumaa kohti.
- Oikeusturvavakuutuksessa enimmäiskorvausmäärä 30 000 euroa, omavastuu 10 % vahingon määrästä.
- Korvaa myös virka-autolle tapahtuneen vahingon.
- Voimassa Suomessa.

Vapaa-ajan tapaturmavakuutus

- Kaikille SPJL:n jäsenille jäsenetuna, myös opiskelijajäsenille.
- Ilman omavastuuta.
- Hoitokulukorvaus 15 000 € / tapaturma, kuolemantapauksessa kertakorvaus 12 306 €.
- Korvaus pysyvästä haitasta enimmillään 30 000 €.
- Ei sisällä sairaspäivärahaa.

Matkustajavakuutus

- Jäsenetu SPJL:n jäsenille, jotka ovat työ- tai virkasuhteessa.
- Voimassa enintään 45 päivän koti- tai ulkomaanmatkoilla.
- Vakuutetun vanhempiensa mukana matkustavat alle 20-vuotiaat lapset sisältyvät vakuutukseen.

Primus-henkivakuutus

- Lisäturva SPJL:n jäsenille, alennus 60 %.
- Lisäetuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa.

Lapsen Primus-tapaturmavakuutus

- Edullinen lisäturva SPJL:n jäsenille.
- Noin 2–3 euroa kuukaudessa.
- Voimassa aina ja kaikkialla ilman omavastuuta.
- Kattaa myös kilpaurheilun 18-vuotiaaksi asti.
- Lisäetuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa.

Aikuisen Primus-tapaturmavakuutukset – alennus jopa 50 %

- Kattaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut 40 000 euroon asti.
- Tapaturman aiheuttaman pysyvän haitan varalta korvaus 80 000 euroa.
- Tapaturmaisesta kuoleman varalta 25 000 euroa.
- Tapaturman aiheuttaman lyhytaikaisen työkyvyttömyyden varalta (päiväraha) 18 € / päivä.
- Lisäetuna maksuton Selviytymisturva 2 000 € kuolemantapauksessa.

PEKKA LASSILA
pääluottamusmies, poliisihallinto

ALICE UTRIAINEN
pääluottamusmies, oikeusministeriö

RITA RIDANPÄÄ
lakimies

Poliisin intrassa eli Sinetissä on jaettu tietoa ja tehty mielipidekysely poliisin palkkausjärjestelmän uudistamiseen liittyen. Onko työnantaja muuttamassa palkkausjärjestelmäsopimusta? Olen huolissani etenkin suunnitelmista poistaa kokemososa.

PL Poliisin palkkausjärjestelmästä on tehty tarkentava virkaehtosopimus. Palkkausjärjestelmän uudistaminen tai muuttaminen edellyttää sopimista eli työnantaja ei voi yksipuolisesti siitä määrätä.

Poliisin palkkausjärjestelmän kehittäminen on yksi osa Poliisi 2025 -hanketta, joka asetettiin 22.1.2019. Hankkeen ohjausryhmässä ja sen projektiryhmissä on ollut myös henkilöstöjärjestöjen edustus. Palkkausjärjestelmien uudistaminen -projektiryhmä aloitti työnsä maaliskuussa 2019.

Esiselvitysten jälkeen työryhmä päätyi siihen vaihtoehtoon, ettei täysin uutta palkkausjärjestelmää lähdetä rakentamaan, vaan kehitetään nykyistä. Yhtenä kehittämisvaihtoehtona oli, että kokemososasta luovuttaisiin. Kokemososan säilyttämiselle ilmeni niin paljon kannatusta, että esityksestä sen kokonaan poistamiseksi on luovuttu. Ohjausryhmä kuitenkin linjasi, että projektiryhmässä jatketaan vielä kahden sellaisen mallin työstämistä, joissa kokemososaa siirretään osittain vaatavuustasoihin ja henkilökohtaiseen suoritusosaan – toisessa enemmän ja toisessa vähemmän.

Projektiryhmä on käyttänyt paljon aikaa vaatavuustasokorvausten ajantasaistamiseen. Samalla on tullut esille tarve so-

pia järjestelmästä, jossa olisi jatkuva valmius määritellä uusien tehtävien sijoittuminen vaatavuustasoille. Hts-arvioinnin ja arviointitekijöiden kehittämistä on myös pohdittu. Korjattavaa on muun muassa siinä, miten tekstien ilmaisut suoritusosasta ja pisteet vastaavat toisiaan.

Hts-arviointi on kokemososan ohella toinen paljon keskustelua aiheuttanut palkan osa. Sen soveltamiseen liittyvät käytännöt ovat vieneet uskon sen toimivuuteen. Mahdolliset parannukset teksteihin eivät riitä, muutosta parempaan pitää tulla myös soveltamisessa.

Projektiryhmän työ on loppumetreillään. Sen aikaansaannokset tulevat olemaan esillä neuvottelupöydässä, jossa SPJL:kin on mukana. Vasta neuvottelujen tuloksena sovitaan, miltä osin ja missä määrin palkkausjärjestelmää muutetaan. Omat rajoitteensa sille tulee myös rahoituksesta, josta ei vielä toistaiseksi ole tietoa.

Virkapaikkani on siirretty toiselle paikkakunnalle. Olen kuullut, että minulla olisi oikeus matkakustannusten korvauksiin matkoista uudelle virkapaikalleni ainakin tietyltä ajalta, pitääkö tämä paikkansa?

PL Oikeus matkakustannusten korvauksiin syntyy tietyissä tilanteissa määräajaksi. Virantoimituspaikalla oleminen, jonne virkamies on määrätty hoitamaan tehtä-

☞ Palkkausjärjestelmän uudistaminen tai muuttaminen edellyttää sopimista eli työnantaja ei voi yksipuolisesti siitä määrätä.

viään, katsotaan virkamatkalla olemiseksi niin kauan kunnes virantoimituspaikka muuttuu virkapaikaksi.

Virkapaikan siirrosta pitää ilmoittaa virkamiehelle kirjallisesti 30 päivää aikaisemmin. Jos siirto toteutetaan niin kiireellisesti, että 30 vuorokautta tiedon saamisesta ei ole ehtinyt kuluu, virantoimituspaikka muuttuu virkapaikaksi vasta, kun 30 vuorokautta on kulunut siitä, kun tiedoksaaminen on tapahtunut. Siirrosta alkaen tuohon 30 vuorokauden täyttymiseen saakka virkamiehellä on oikeus matkakustannusten korvauksiin.

Mikäli kirjallista ilmoitusta siirrosta ei ole annettu, ei virkapaikka siirry ja virkamiehellä on oikeus matkakustannusten korvauksiin. Jos virkamies esittää omasta aloitteestaan, että hänet siirrettäisiin uudelle virkapaikalle, tarkoitettua 30 vuorokauden ilmoitusaikaa ei tarvita. Tällöin virkamiehen virkapaikka muuttuu välittömästi hänen saavuttuaan uudelle paikkakunnalle.

Miksi luottamusmies ei tee mitään, vaikka työsuojelutoimikunta ei kokoonnu lainkaan?

AU Luottamusmiehen pääasiallinen tehtävä on tulkita virka- ja työehtosopimusta. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös yhteistyö työsuojelun kanssa.

Jos työnantaja on vastannut työsuojelutoimikunnan sähköpostikutsuun kielteisesti, eikä yhteistä päivää ole yrityksistä

huolimatta löytynyt, kannattaa luottamusmiehen ottaa yhteyttä liittoon. Työsuojeluvaltuutettu voi viime kädessä olla yhteydessä myös aluehallintovirastoon ja pyytää heiltä neuvoja asiassa.

Kannattaa aina kuitenkin ensin yrittää neuvotella asiasta paikan päällä työnantajan kanssa.

Missä vaiheessa ammatillisen eläkeiän noston riitautus on tällä hetkellä?

RR Vakuutusosoikeus on hylännyt SPJL:n jäseniä koskevat ammatillisen 58-vuoden eläkeiän nostoa koskevat valitukset 23.1.2020. Vakuutusosoikeuden päätöksiin ei saa kansallisella tasolla hakea muutosta valittamalla. Seuraava vaihe prosessissa on valitus Euroopan ihmisoikeustuomioistuimeen. Valitus tulee tehdä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun korkein kansallinen oikeusaste tai muu viranomainen on antanut lopullisen päätöksensä asiassa.

SPJL tulee tiedottamaan asiasta uudelleen valituksen tekemisen yhteydessä. 🟡

MAAILMA MUUTTUU

– poliisin työ sen mukana

Ylikonstaapeli Jari Yijälä on pitkän linjan konkari, joka on työskennellyt poliisina yli neljäkymmentä vuotta. Niistä kahdeksan viimeisintä mies on toiminut nykyisessä roolissaan hälytys- ja valvontaryhmän esimiehenä.

TEKSTI

Kati Keturi

KUVA

Katja Almgren

Kotipaikkakunnallaan Jämsässä Yijälä työskenteli nuorena miehenä tehtaassa. Työnjohtajat suosittelivat kokeilemaan hakeutumista Varkauteen tekniseen koulun. Mutta toisin kävi.

– Mietin sitä kyllä, mutta poliisikoulu vei pidemmän korren. Vanhempi veljeni oli tuolloin Helsingissä poliisina, kuten itse asiassa nuorempi veljenikin. Eittämättä se siivitti uravaltintaani. Poliisikoulun aloitin kevättalvella 1976 poliisilakon aikana. Valmistuttuani Tampereen poliisikoulusta hakeuduin Helsinkiin töihin ja kesällä 1976 aloitin Malmilla.

Nuoren poliisin ura vierähti ensimmäisen kuuden vuoden ajan kentällä partioitehtävissä. Asiaan kuului myös päivystykseen liittyviä rutiineja.

– Tein myös lomasijaisuuksia Herttoniemen poliisiasemalla sekä Haagassa. Palvelin nykyisessä Itäisessä poliisipiirissä uskollisesti ja pitkään, mies naurahtaa.

Kolme poliisiveljestä Helsingissä

Yijälän vanhempi veli työskenteli poliisina Herttoniemessä, kun taas nuoremman veljensä kanssa hän työskenteli yhtä aikaa Malmilla. Pääsääntöisesti kaikki sujui veljesten kesken hyvin, eikä kotoa tuttu henkilö ollut hankala työkaverina, päin vastoin. Yleensä veljekset olivat eri työtehtävissä, eikä heitä laitettu samoille keikoille. Paitsi kerran.

– Muistan hyvin, kun meidät määrättiin partioon kaksin. Ajeltiin siinä tovi Saabilla, kunnes tuli käsky, että meidän piti palata asemalle. Esteellisyyden vuoksi emme veljeksinä voineet olla kaksistaan liikkeellä. Joku virhe oli käynyt työvuorolistojen tekijälle. Huvittaa edelleen, kun mietin tilannetta.

Nykyään poliisitoiminta on keskitettyä ja yksiköt isoja. Nelisenkymmentä vuotta sitten yleisöltä tuli puhelimitse tehtäviä ja ne otettiin vastaan. Lisäksi poliiseja työllisti paperityö eli esimerkiksi työvuorolistojen teko. Saattoi olla niin, että listoja tehtiin tilanteen mukaan kokonaan uusiksi.

– Aikaa kuvaa termi säännöllisen epäsäännöllinen. Hälytykset tulivat asemalle kahden puhelinlinjan kautta. Kiireiset

A-luokan tehtävät hoidettiin heti. Kun oli päivystysvuoro, tehtiin sitä. Neljän päivän vuorokierrossa ensin oli kaksi iltaa, joista toinen ulkona hälytyspartiossa ja toinen sisällä asemalla. Sitten päivävuoro samalla kaavalla eli ensimmäinen vuoro ulkona, toinen sisällä.

Ylikonstaapeli Jari Yijälä jää eläkkeelle Helsingin poliisilaitoksen valvonta- ja hälytyssektorilta 68-vuotiaana 1. huhtikuuta.

Tällä rutiinilla työ sujuikin tasaista tahtia. Kunnes yhtenä aamuna tuli tieto, että mies siirretään seuraavasta jaksosta tutkintaan. Ympäristön muutos oli suuri, mutta siihen mukautui. Tutkintakomennus oli järjestyspoliisin tehtävälueeseen kuuluva tutkinta, kuten liikenne- ja pahoinpitelyasiat.

– Yhdeksän vuotta vierähti tutkinnassa. Mieleeni tulee sieltä yksi tapaus, jossa minulle kirjattu pahoinpitelyasia muuttui tapon yritykseksi epäillyn tunnustaessa teon minulle ja sittemmin vielä raastuvassa.

Vuonna 1990 Yijälä siirtyi takaisin kenttätoimintaan toimien kenttäesimiehenä ja vuoron esimiehenä Haagan poliisissa. Haagan lakkauttamisen jälkeen samat tehtävät jatkuivat Itäisessä poliisipiirissä Malmilla, missä hän työskenteli vuoron esimiehenä ja partionjohtajana hälytyspartiossa.

Vuonna 2012 hän siirtyi Pasilaan nykyisten valvonta- ja hälytysryhmän tehtäviensä pariin.

– Pääpaino viimeiset kahdeksan vuotta on ollut valvonta-tehtävissä. Sama valmius tosin sitoo meitäkin, eli jos olemme lähin partio, pitää ensimmäisen partion periaatteella vastata hälytykseen. Hätäkeskus jakaa tehtävät sijainnin mukaan, eikä silloin katsota luokitusta.

Palautetta annetaan – myös positiivista

Poliisin työssä on pidettävä itsensä niin henkisesti kuin fyysisestikin koossa. Vaihteleviin tilanteisiin pitää pystyä mukautumaan. Ammatti vaatii myös kykyä tasapainotteluun. Yijälä muistelee, ettei henkistä vireyttä tarvinnut erikseen hakea, sillä ”sitä vaan lähti”, kun hälytys tuli.

– Työturvallisuutta alettiin 1990-luvun alussa parantaa korostetummin, ja sen myötä saimme muun muassa henkilökohtaiset suojaliivit. Aikaisemmin partioautossa oli toki raskaat liivit ja kypärä, mutta ei henkilökohtaisia varusteita.

Lainsäädännön myötä poliisin työ on Yijälän mukaan muuttunut paljonkin. Digitalisaatio on mullistanut monien perusasioiden hoitamista ja kehityksen mukana on täytynyt pysyä. Myös hälytystehtävien luonne on muuttunut ajan myötä. Kotihälytysten määrä on kasvanut.

– Tietoliikenne on toki aivan erilaista kuin uran alussa. Leikillä voi sanoa, että kummallista, miten pienellä pärjättiin tuolloin. Lähiöalueen poliisina oli aika paljon keikkaa, keskittyen lähinnä viikonloppuihin ja juhlapyhiiin. Ravintoloiden valomerkien aikaan oli hetkellinen piikki. Nykyään tarvitaan poliisia viikonpäivästä riippumatta. Toimintaympäristö ja yhteiskunta on muuttunut, samoin väestörakenne.

Yksittäisistä mieleenpainuvista keikoista tai kokemuksista Yijälä nostaa mieluummin esiin onnistuneiden tehtävien palkitsevyyden. Myös kollegoilla on merkittävä rooli ikimuistoisissa tilanteissa.

– Tiimityö tarkoittaa, että yhdessä onnistutaan. Hienoimpia hetkiä itselle ovat ne, joissa toiminnallisesti olemme onnistuneet vaikkapa vaikeissa hälytystehtävissä. Kun aloitin, annettiin palautetta vain negatiivisista asioista, nykyään se on myös positiivista. Pidän tätä suuntausta hyvänä!

Maalittaminen työn varjopuolena

Virkamiehiin kohdistuva maalittaminen on yleistynyt viime vuosina. Uhkakuvissa se pyrkii vaikuttamaan demokraattisen yhteiskunnan ytimeen, esimerkiksi poliisitoimintaan ja lainkäyttöön. Yijälä on kohdannut ilmiön tutkinnassa työskennellessään.

– Muistan yhden liikenteeseen liittyvän tapauksen 1980-luvulta, kun kuulustelin epäiltyä. Miehen vapauduttua hän sanoi minulle ”tiedän millä autolla liikut ja missä asut, paina se mieleen.” Kului useampi kuukausi, sitten törmäsin muissa merkeissä häneen uudelleen poliisiasemalla. Tuolloin hän lähestyi minua pyytäkseen, että unohtan koko jutun, eikä hän kuulemma tarkoittanut sillä mitään.

Yijälä kertoo miettineensä, olisiko osoite ja auton rekisterinumero pitänyt suojata, mutta ei kokenut uhkaa niin merkittäväksi. Kentällä on toki huudeltu kaikenlaista, mutta siihen Yijälän mielestä tottuu ja turtuu.

– Huutelu on harvoin mitään henkilökohtaista. Vastakkainasettelutilanteet synnyttävät luonnollisesti eripuraa. Uhkailu koskee suurelta osin talousrikospuolta ja kovan väkivallan poliisiasioita sekä huumausainerikollisuutta.

Sitkeyttä ja pitkäjänteisyyttä

Uran alkuvaiheilla Yijälä ajatteli, että hän jää 58-vuotiaana eläkkeelle. Kun kyseinen ikä tuli täyteen, hän päättikin jatkaa. Mielekkäässä työssä se tuntui oikealta ratkaisulta. Nyt pian 68-vuotiaana eläke kuitenkin kutsuu. Minkälaisesta elämänmuutoksesta on kyse?

– Eläke antaa ainakin mahdollisuuden tehdä remonttihanomia kotona ja matkustelua mökille ja maailmalle. Onneksi on ollut henkiset ja fyysiset edellytykset jatkaa pitkään työssä, valvominen ei esimerkiksi koskaan ole ollut minulle ongelma. Yötöistä kotiin tullessani ajoin aamulla Malmilta 15 kilometriä pyörällä. Join aamukahvit ja heti, kun pää osui tyynyyn, nukahdin. Nukun viitisen tuntia yössä edelleen.

Entä mitä konkari sanoisi nuorelle, joka pohtii poliisikouluun hakeutumista? Selvää on, että ammatti vaatii tiettyjä ominaisuuksia, kuten hyvää fyysistä ja henkistä kuntoa, sitkeyttä, pitkäjänteisyyttä, harkitsevuutta ja rohkeutta.

– Kannattaa harkita tarkasti. Ammatissa voi myös koko ajan kouluttautua. Nuoria konstaapeleja, jotka lukevat itsensä työn ohessa varatuomariksi, on ollut iät ajat. Kaikki on oikeastaan itsestä kiinni. Itse en kadu valintaani! 🟡

Sama ammatti isällä ja tyttärellä – sattumaa vai verenperintöä?

Mika Ahvanainen, 54, ja Sanni Ahvanainen, 20, ovat isä ja tytär, jotka molemmat ovat päätyneet poliisialalle. Toinen on uransa loppupäässä, toinen opiskelee Poliisiammattikorkeakoulussa. Ovatko ammatinvalinnat olleet sattumaa?

TEKSTI JA KUVA

Nina Juurakko-Vesikko

Mika Ahvanainen on arvoiltaan ja sydämeltään vannoutunut poliisi. Aikoinaan ammatinvalinta ei kuitenkaan ollut kristallinkirkas, vaan sattumalla ja uteliaisuudella oli sormensa pelissä.

– Olin kesätyössä Nurmeksen virastotalolla, kun paikallinen nimismies tuli kysymään, olenko koskaan ajatellut poliisin ammattia. Hän sanoi, että hänellä olisi vielä 30 minuuttia aikaa ottaa haastatteluja vastaan, ennen kuin hän postittaisi haastattelut. En ollut poliisin ammattia ajatellut koskaan aiemmin, mutta menin kuitenkin haastateltavaksi ja tässä ollaan, Mika myöntää.

Mika on ollut kohta 31 vuotta poliisina. Tällä hetkellä hän työskentelee valvonta- ja hälytystoimintasektorilla Joensuussa vararyhmänjohtajana. Vuosia ovat värittäneet siviili-puolella naimisiinmeno terveydenhoitajavaimon kanssa ja liitosta syntyneet kolme lasta, joista **Sanni** on keskimäinen.

Arvot kohdillaan

Ahvanaisten suvussa ei ollut ennen Mikaa yhtään poliisia, sukulaisia oli muun muassa kirjapainoalalla ja vanhemmat olivat yrittäjiä. Arvomaailma tuli kasvatuksen kautta. Mikalle itselleen oli nuorenaakin tärkeää noudattaa sääntöjä. Hän liittyi partioon 13-vuotiaana, missä myös opetettiin hyviä arvoja ja sääntöjen noudattamista. Poliisin ammatin arvomaailma ja toisten auttaminen olivat hänelle hyvin luontaisia asioita.

Valmistuttuaan poliisiksi vuonna 1989 Mika pääsi töihin Tuusulan nimismiespiiriin. Niitä vuosia hän muisteleeikin poliisiuransa parhaana aikana.

– Meitä oli siellä nuori porukka, johon kuuluivat Pena, Jyrki, Ismo ja monet muut. Työnteko oli hauskaa ja huumori oli läsnä joka työvuorossa. Poliisin rakenneuudistukset olivat arkea tuolloinkin, ja Tuusulan nimismiespiiri liitettiin Järvenpähän 1990-luvulla. Piireillä oli huima ero työn tekemisessä, ja toistakymmentä poliisia lähti kotiseuduilleen takaisin, kun yhdistyminen aiheutti kitkaa.

– Minä siirryin Joensuuhun vapunpäivänä 1995. Muistan kuunnelleeni junassa korvalappuradiosta matkatessani Järvenpäästä Joensuuhun, kun Suomi voitti jääkiekon maailmanmestaruuden.

Mika on työskennellyt kentällä koko uransa ajan, toki hän on ollut kierrolla tutkinnassa ja piti siitäkkin. Välillä häntä topuuteltiin, kun hän oli niin innokas tekemään töitä. Työn lomassa Mika suoritti alipääillystööpinnot ja sai opintoviikot kasaan vuonna 2003.

– Isä puhui kotona paljon työstään meille lapsille. Näin, kuinka hän nautti työstään ja toisaalta muistan hänen joskus sanoneen meille, että teistä kenestäkään ei sitten tule poliisia, Sanni hymähtää ja kuuntelee tynesti isänsä tarinoita.

– Se oli silloin sellaista suojelevaa puhetta, Mika miettii.

Työsuojelutoiminta keskiössä

Mikalle on ollut aina tärkeää, että töissä on turvallista ja hyvää olla. Hän haluaa puolustaa muita myös työpaikallaan. Hän on ollut mukana työsuojelutoiminnassa vuodesta 1996. Hän on myös Poliisihallituksen työsuojelun keskustoimikunnassa itäisen Suomen edustaja.

– Ehkä huolehdin muista jopa enemmän kuin itsestäni, Mika toteaa ja kertoo, että on tärkeää, että hän pystyy vaikuttamaan siihen, että muilla on paremmat työolosuhteet. Se ei ole kuitenkaan aina yhteen hiileen puhaltamista työnantajan kanssa. Työsuojelua on pidetty pakollisena pahana, mutta nykyään suhtautuminen on parantunut.

– Kuormittavuus ei aina tule työstä, vaan myös siitä, miten meitä kohdellaan. Olen itsekin meinannut kaatua kuormittavuuden alle, ja osallistuin hiljattain posttraumatyöpajaan. Suosittelemme sitä kaikille, jotka kokevat, että jaksaminen alkaa olla koetuksella. On tärkeää kysyä apua ajoissa, ettei tulisi pitkiä sairauslomia ja ettei jaksaminen loppuisi totaalisesti.

– Juttumäärät tutkinnassa ovat isoja, esimiehet ovat väsyneitä ja he vaihtuvat tiuhaan, kun haetaan muihin tehtä-

viin. Meidän palkkauksen pitäisi mahdollistaa siirtyminen toiselle laitokselle ilman, että lähdetään taas lähes "nollasta", Mika toteaa.

Kun Mika on nostanut epäkohtia esiin työsuojeluvalluuttettuna, hän on kokenut joutuneensa kohdelluksi epäasiallisesti. Asia on avoinna, ja se on menossa aluehallintoviraston kautta käräjäoikeuteen. Mika ei arkaile puhua asiasta, koska hän kokee ajavansa työntekijöiden etua ja tekevänsä oikein.

Työn kuormittavuus näkyy Mikan mukaan myös siinä, että huumori ei kuki työmaalla enää entisaikojen malliin. Toisaalta porukka on hänen mukaansa jotenkin vakavoitunut, ja kyn-

nys tehdä ilmoitus poliisiin eettiseen kanavaan on madaltanut. Myös hänestä on tehty ilmoitus, jonka käsittelyssä ja hoitamisessa olisi hänen mielestään ollut parantamisen varaa.

"Olen ylpeä isästäni"

Mitä Mikin tytär Sanni ajattelee tästä kaikesta? Mitä hän ajattelee poliisin työstä isänsä kokemusten kautta?

Sanni aloitti poliisikoulutuksen tammikuussa 2019, ja työharjoittelu on edessä tämän vuoden kesäkuussa todennäköisesti Itä-Suomen alueella.

– Olen ylpeä isästäni, että hän tekee töitä sen eteen, että työntekijöillä olisi hyvä olla, Sanni toteaa.

Isä Mikaa ja tytär Sannia yhdistää halu auttaa.

Ikävät kokemukset eivät hetkauta häntä. Sanni toivoo tulevaisuudessa pääsevänsä töihin myös kotiseudulle Joen-suuhun. Se on alueena kaupunki, mutta monella tapaa myös maaseutumainen. Hän uskoo, että siellä saisi tehtyä monenlaisia poliisin tehtäviä.

Miten Sanni ylipäätään päätyi samalle alalle kuin isänsä?

– Meillä kotona oli tiukat mutta oikeudenmukaiset säännöt, ja arvomaailma oli hyvin perinteinen. Nyt myöhemmin sitä osaa arvostaa. Varmaan se auttamishalu jotenkin periytyy vanhemmilta. Yläasteikäisenä hankin taustatietoa poliisikoulutuksesta, ja kun pesäpallojoukkuekaverini haki pari vuotta myöhemmin Poliisiammattikorkeakouluun ja pääsi sille, aloin miettiä, että miksen minäkin.

– Kun kerroin vanhemmilleni hakusuunnitelmistani, äitini oli tyytyväinen, että olin löytänyt oman tieni. Isäni oli tietyllä tavalla suojelevainen, mutta haun edetessä he molemmat olivat todella kannustavia ja tsemppasivat valintakokeisiin valmistautumisessa.

Sanni pääsi kouluun toisella yrittämällä, ja nyt vuoden jälkeen ala tuntuu hänestä omalta. Haaveissa on myös laajentaa ammattiopintoja esimerkiksi lakiopinnoilla tulevaisuudessa.

– Toki minua myös harmittaa, mitä isä kertoo työn kuorimituksesta, juttumääristä ja jaksamisesta. Jotkut työntekijöistä ovat niin väsyneitä, etteivät välttämättä jaksakaan tehdä työtään tarvittavalla tasolla. Kyllähän se jollakin tavalla turhauttaa. Haluaisin kuitenkin pystyä tekemään omalta osalta työni mahdollisimman hyvin.

Sanni toivoo, että hän voisi auttaa ihmisiä mahdollisimman paljon, että kaikilla olisi turvallinen olo ja kenenkään ei tarvitsisi pelätä liikenteessä rattijuoppoa tai ylipäätään mitään tavallisessa arjessa.

Pelko on osa työtä

Mika kertoo kokemuksistaan tehtävissä, joissa on kuollut monta siviiliä ja tehtävissä, joissa poliisi on ampunut ja poliisia on ammuttu. Sanni kuuntelee hiljaa vieressä.

– Koulussa on puhuttu paljon vaarallisista tilanteista esimerkiksi leiriviikkojen aikana, ja välillä tuntuu, että onko muita kuin vaarallisia tilanteita. On tärkeää valmistautua erilaisiin, vaarallisiin tilanteisiin, mutta onneksi ne ovat vielä melko harvinaisia. Aseenkäyttötilanne olisi varmasti jännittävä, mutta en koe tarpeelliseksi pelätä sellaista etukäteen. Koulutuksessa panostetaan paljon myös henkiseen valmistautumiseen, Sanni toteaa. Ja toki koulutusaikakin on muuttunut isän ja tytön aikana: isän aikana koulutus kesti 11 + viisi kuukautta, nyt se kestää kolmisen vuotta.

Kun pyydän Sannia kertomaan kolmella sanalla, millainen poliisi hänestä tulee, hän vastaa nopeasti: oikeudenmukainen, ihmisläheinen ja aikaansaava. Mika puolestaan vastaa ole-

vansa aktiivinen, oikeudenmukainen ja tasapuolinen. Jotkut kutsuivat häntä töissä Duracell-jänikseksi, minkä Mika on ottanut pelkästään kohteliaisuutena.

Vuosikymmenet poliisissa ovat antaneet Mikalle hyviä ystäviä, mielekästä tekemistä ja hyviä asiakassuhteita. Asiakailta hän saa eniten kiitosta, ja se auttaa jaksamaan.

Sanni toivoo saavansa tehdä monipuolisesti erilaisia poliisin työtehtäviä. Hän on avoin kaikelle.

Maalittaminen mietityttää

Vaihdamme vielä muutaman sanan maalittamisesta. Mika puhuu sisäisestä maalittamisesta, jota tapahtuu poliisilaitosten sisällä. Eettistä kanavaa voidaan käyttää myös negatiivisessa tarkoituksessa esimerkiksi ”maalittamalla” viranhakijaa ja yrittämällä siten hankaloittaa hakumenettelyyn pääsemistä. Hän kertoo itsekin joutuneensa tällaisen kohteeksi. Ulkoiseen maalittamiseen kehitetään koko ajan vaikuttamiskeinoja lain muuttamisesta lähtien.

Sanni kertoo, että koulussa maalittamisesta on puhuttu, ja se huolestuttaa häntä jonkin verran. Hän kuitenkin tiedostaa, että se on melko harvinaista. Hän miettii harvinaista sukunimeään ja toisaalta sitä, vaikuttaako hänen isänsä hänen mahdollisuuksiinsa saada työpaikkaa tai siihen, miten häneen suhtaudutaan. Hän uskoo kuitenkin, että häneen suhtaudutaan omana itsenään ja hän saa näyttää osaamistaan.

Mika ja Sanni vaikuttavat vilpittömän tyytyväisiltä aselemaan. He kumpikin kokevat pääsevänsä toimimaan arvonsa mukaan ja auttamaan. Ilmassa ei ole pelkoa, haikeutta tai jännitystä, päinvastoin. He vaikuttavat molemmat yhtä innostuneilta, vaikka toinen on uransa alussa ja toinen uransa loppupäässä. Isä ja tytär eivät ole juurikaan kohdanneet ulkopuolista ihmettelyä.

Isän vinkit

Mitä isä haluaisi antaa vinkiksi tyttärelleen tuleville vuosille?

– Opiskele, kouluttaudu lisää. Haasta itseäsi. Opettele käsittelemään pelkoa osana tätä ammattia. Totta kai vanhempana toivon, että Sanni käyttäisi lahjojaan, haastaisi itseään, eikä jäisi lepäämään laakereilleen. Tulevalle harjoittelujaksolle Mika toivoo Sannille hyvää perehdyttäjää, jolla olisi poliisin arvot ja muutkin arvot kohdillaan. Että Sanni opetettaisiin hyväksi poliisiksi, ei hyväksi nukkujaksi työvuoron aikana, Mika naurahtaa pilke silmäkulmassa.

– Olen ylpeä tyttärestäni, Mika toteaa.

Heissä on isää ja tytärtä, mutta yhtä lailla myös jotakin poliisille hyvin ominaista: vilpittömä halua auttaa ja uskoa siihen, että yksi ihminen, yksi poliisi voi teoillaan vaikuttaa tämän maan turvallisuuteen. Eikä se halu ole kiinni sukulaisuudesta. 🟡

JÄSENTAPAHTUMA 29.8.2020

Riemu raikaa, kun SPJL:n jäsenet perheineen kokoontuvat yhteen kolmeen huvipuistoon: Linnanmäelle, Särkänniemeen ja PowerParkiin 29.8.2020!
Liput tulevat myyntiin jo maaliskuussa, seuraathan ilmoitteluamme!

Huvittelupaikkamme sijaitsevat eri puolilla Suomea:

Linnanmäki
Helsinki

Särkänniemi
Tampere

PowerPark
Härmä

LIPUT TULEVAT MYYNTIIN MAALISKUUSSA!*

* Lisätietoa lipuista osoitteesta www.spjl.fi.
Max. 4 lippua / hlö,
lippuja rajoitettu määrä.

Spjl Suomen
Poliisijärjestöjen
Liitto

Ohjekortti lähisuhdeväkivallan uhrien ja tekijöiden tukipalveluista kenttäpartioiden käyttöön

TEKSTI

Eliisa Kuusama,
Soili Martikainen

On tärkeää, että lähisuhdeväkivallan uhri saa oikea-aikaista ja oikein kohdennettua apua varhaisessa vaiheessa. Tällä hetkellä poliisilla ei kuitenkaan ole virallista velvoitetta tai vakiintunutta käytäntöä lähisuhdeväkivallan uhrien auttamiseen. Elisa Kuusama selvitti opinnäytetyössään, millaisia julkisen ja kolmannen sektorin tukipalveluja on saatavilla Helsingissä asuville lähisuhdeväkivallan uhreille ja tekijöille. Opinnäytetyössä myös selvitettiin, miten poliisin kenttäpartio voi parantaa lähisuhdeväkivallan uhrin ja tekijän ohjautuvuutta tukipalvelujen piiriin.

Lähisuhdeväkivalta on väkivaltaa, joka kohdistuu tekijän nykyiseen tai entiseen kumppaniin, lapseen, lähisukulaiseen tai muuhun läheiseen henkilöön. Lähisuhdeväkivalta käytetään myös termejä perheväkivalta, kotiväkivalta, parisuhdeväkivalta tai naisiin tai miehiin kohdistuva väkivalta. Se voi olla luonteeltaan fyysistä, psyykkistä, taloudellista, seksuaalista. Se voi myös olla perustarpeiden tyydyttämisen estämistä tai laiminlyöntiä.

Lähisuhdeväkivalta voi johtaa muun muassa fyysisen tai psyykkisen vamman syntymiseen, kehityksen häiriintymiseen, perustarpeiden tyydyttämättä jäämiseen tai jopa kuolemaan. Seksuaalirikokset sekä lapsiin kohdistuva väkivalta oli rajattu pois opinnäytetyöstä, sillä näiden ryhmien kohdalla tukipalveluiden piiriin ohjaaminen toimii pääsääntöisesti paremmin.

Naiset ja tytöt lähisuhdeväkivallan uhreina

Lähisuhdeväkivalta kohdistuu tutkimusten mukaan pääosin naisiin ja tyttöihin. Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2016 lähisuhdeväkivallan uhreista 65 % oli naisia ja 40,6 % oli avio- tai avopuolisoiden välistä väkivaltaa. Uhri oli nainen noin 80 % avio- ja avopuolisoiden välisessä väkivallassa; alaikäisiä oli neljäsosa uhreista.

Sisä-Suomen poliisilaitoksen alueella tehdyn tutkimuksen mukaan perheväkivallaksi luokiteltuja hälytystehtäviä kertyi 1.4.–30.9.2015 välisenä aikana yhteensä 1811 kappaletta, ja näistä tehtävistä 973:sta saatiin kyselylomakevastaus. Fyysistä väkivaltaa tapahtui 57 % tehtävistä. Lähisuhdeväkivallan uhreista 80 % oli naisia, tekijöistä naisia oli 19 %. Euroopan unionin perusoikeusviraston vuonna 2014 julkaiseman tutkimuksen mukaan parisuhteissa väkivallalla uhkailun tai väkivallan uhriksi joutui noin 16 % suomalaismiehistä, ja lisäksi noin viisi miestä kuolee vuosittain nykyisen tai entisen kumppanin surmaamana.

Sosioekonominen tausta vaikuttaa lähisuhdeväkivallan todennäköisyyteen ja määrään. Riski väkivaltaan kasvaa köyhyyden, rikollisuuden, suhteellisesti alhaisen koulutustason ja heikon sosioekonomisen taustan myötä. Seurusteluväkivallan kohdalla ei voida kuitenkaan piirtää yhtäläisyysmerkkiä sosiaalisen taustan ja väkivallan välille: kuka vain voi joutua kokemaan seurusteluväkivaltaa, vaikkakin tietyn sosiaalisen piirin omaaminen voi toimia altistavana tekijänä.

Päihteet liittyvät vahvasti lähisuhdeväkivallan. Toisaalta uhrin mielenterveys- ja päihdeongelmat voivat aiheutua pahoinpitelystä, ja

tekijän väkivaltainen käyttäytyminen voi itsensä johtaa päihteiden käyttöön. Lähisuhdeväkivalta on usein ylisukupolvista. Tutkimusten mukaan jopa 40 % perheväkivaltaa käyttävistä miehistä on itse kasvanut väkivaltaisessa lapsuudenkodissa, ja naisista huomattava osa on kokenut jo lapsena väkivaltaa. On kuitenkin huomattava, että väkivaltaisessa lapsuudenkodissa kasvaneista voi kasvaa väkivallattomia aikuisia.

Toistuvuus on yleinen piirre lähisuhdeväkivallassa. Monissa tapauksissa lähisuhdeväkivalta myös pahenee ajan kuluessa. Väkivallan tekijä voi hävetä tekoaan ja pelätä rikosoikeudellisia seurauksia tekojen paljastuessa sekä pitää uhriaan entistä tiukemmassa otteessa. Tekijä voi myös kokea olevansa riippuvainen uhrista. Uhrin perusturvallisuus on voinut järkkyyä pahasti ja selviytymisen välineet saattavat olla vähäiset. Siksi uhri voi kokea, ettei hänellä ole mahdollisuutta paeta tekijän hallinnasta.

YK:n naisten oikeuksien komitea CEDAW on toistuvasti kiinnittänyt huomiota Suomessa esiintyvään naisiin kohdistuvan väkivallan laajuuteen sekä kehottanut hallitusta tehostamaan naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyä. Lähisuhdeväkivalta saattaa olla yksi Suomen valtion vakavimmista ihmisoikeusongelmista.

Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan valtioilta edellytetään aktiivisia toimia toisten yksilöiden tahoilta tulevia oikeuden loukkauksia vastaan.

Tukipalveluja lähiväkivallan uhreille ja myös tekijöille

On tärkeää, että lähisuhdeväkivallan uhri saa oikea-aikaista ja oikein kohdennettua apua varhaisessa vaiheessa. Väkivalta voi olla uhrille traumaattinen kriisi, josta syntyy tunne hallinnan menettämistä ja selviytymiskeinojen riittämättömyydestä. Väkivalta voi olla myös yhdistelmä traumaattisten kriisien sarjaa, ja mikäli trauman lähde ei poistu, voi toipuminen jopa estyä. Uhrin tarvitsema tuki ja väkivalta lasta toipuminen on yksilöllistä; eri ihmiset tarvitsevat erilaisia keinoja toipuakseen. Lisäksi naisilla voi olla turhautumisen kokemuksia viranomaisten kanssa toimimisesta, mikä voi saada naisen menettämään uskonsa, että viranomaistoimet voivat auttaa häntä.

Lähisuhdeväkivallan uhreille tarjottavat tukipalvelut ovat moninaisia. Tukipalveluilla tarkoitetaan tässä artikkelissa muun kuin viranomaisen tarjoamaa rikosprosessin ulkopuolista tukea, apua tai neuvontaa, jolla pyritään lähisuhdeväkivallan uhrin kokemien negatiivisten vaikutusten minimointiin sekä lähisuhdeväkivallan ennaltaehkäisyyn. Tukipalveluista on rajattu pois ideologiset toimijat kuten kirkkokuntien tarjoama apu, sekä hyvin uudet tai toiminnaltaan vähäiset tahot.

Monet viranomaiset joutuvat työssään tekemisiin lähisuhdeväkivallan kanssa, ja viime vuosina moniammatillista yhteistyötä on pidetty välttämättömänä lähisuhdeväkivallan ehkäisyssä. Poliisi on viranomaisena erityis-asemassa, koska poliisi voi käyttää väkivaltaa ehkäiseviä pakkokeinoja, kuten epäillyn kiinnittäminen ja pidättäminen, ja poliisin puoleen voidaan kääntyä välitöntä puuttumista edellyttävissä tilanteissa.

Tällä hetkellä poliisilla ei kuitenkaan ole virallista velvoitetta tai vakiintunutta käytäntöä lähisuhdeväkivallan uhrien auttamiseen. Sosiaaliviranomaisista on tullut keskeinen toimija lapsiin kohdistuvassa väkivallassa, mutta täysi-ikäisten uhrien kohdalla viranomaisilla ei

ole velvollisuutta tehdä lastensuojeluilmoituksen kaltaista ilmoitusta, joka johtaisi sosiaaliviranomaisten toimenpiteisiin. Lähisuhdeväkivallan kohteeksi joutuneen vanhuksen tapauksessa terveydenhuolto voi tehdä aloitteen hoidon järjestämiseksi, mikäli vanhuksen ei koeta pystyvän huolehtimaan itsestään. Ulkopuolelle jäävät esimerkiksi työikäiset lapsettomat lähisuhdeväkivallan uhrit.

Suurimmat keskusteluapua tarjoavat organisaatiot ovat Nollalinja sekä Naisten Linja Suomessa ry, jotka tarjoavat puhelinneuvontaa sekä kriisiapua ja tukipalveluita pääosin vapaaehtoisvoimin. Ensi- ja turvakotien liitto tarjoaa hätämajoitusta ja sen jäsenyhdistykset ylläpitävät 27 turvakotia. Lisäksi liitto pitää Nettiturvakotia, mikä tarjoaa ohjeita ja internet-päivystyksen. Oikeusministeriön tukema Rikosuhripäivystys auttaa rikoksen uhreja ja todistajia rikosprosessissa.

On myös lukuisia julkisen sektorin tukemia yhdistyksiä, jotka tarjoavat neuvonta- ja tukipalveluita lähisuhdeväkivallan uhreille ja tekijöille, sekä heidän läheisilleen. Tukea tarjoavat Kriisikeskus Monika, Tukikeskus Varjo, SOPU-työ, Suvanto-yhdistys, Lyömätön Linja, Väkivaltaa kokeneet miehet -hanke sekä Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö.

Kriisikeskus Monika tarjoaa apua väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille maahanmuuttajataustaisille naisille. Tukikeskus Varjo on perustettu eron jälkeisen vainon ja väkivallan kohteena elävien perheiden turvallisuuden lisäämiseen sekä vainoamisen ennaltaehkäisyyn. Asiakkaille toimintaa on sekä paikallisena että valtakunnallisena. Lisäksi ammatilaisille on tarjolla asiakastyön tukea ja konsultaatiopalveluja, koulutus- ja kehittämistyötä sekä tutkimusyhteistyötä. SOPU-työ tarjoaa sukupuolisensitiivistä sovittelua, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä kunniaan liittyviä konflikteja ja väkivaltaa perheissä ja yhteisöissä. Kohderyhmänä ovat nuoret, perheet ja yhteisöt, joihin liittyy kunniaan liittyviä haasteita sekä henkilöt, jotka työskentelevät monikulttuuristen nuorten ja perheiden kanssa. SOPU-työhön voi ottaa yhteyttä jo ennen kuin väkivaltaa on tapahtunut, tai jos epäilee että perheessä on väkivallan uhkaa.

Suvanto-yhdistys on valtakunnallinen kan-

Poliisin kenttäpartio voisi parantaa lähisuhdeväkivallan uhrin ja tekijän ohjautuvuutta tukipalvelujen piiriin

Eliisa Kuusaman tekemän opinnäytetyön tulosten mukaan poliisin kenttäpartio voisi parantaa lähisuhdeväkivallan uhrin ja tekijän ohjautuvuutta tukipalvelujen piiriin. Poliisin resurssit ovat niukat, jonka vuoksi poliisi kokee turhautumista resurssien kohdentamisesta perheisiin ja pareihin, joilla väkivalta on toistuvaa. Varhaisen avun tarjoamisella lähisuhdeväkivallan uhreille ja tekijöille on yhteiskunnallisesti merkittävä vaikutus, jos sillä saadaan poliisin resursseja vapautumaan toistuvista lähisuhdeväkivaltatehtävistä ja rikostutkinnoista muihin tehtäviin.

Toimeksiantajan, Helsingin poliisilaitoksen lähisuhdeväkivaltaryhmän mukaan opinnäytetyön tuloksena tuotettu ohjekortti on selkeästi hyödyllinen työkalu kenttätehtävissä toimiville konstaapeleille. Kortin palveluista sekä yhteydenottopyyntöjen teosta järjestetään lyhyitä koulutuksia henkilökunnalle, jotta kortin käytöstä tulee mahdollisimman sujuvaa. Ohjekortin ohjeiden säännöllinen päivitys on tärkeää, jotta tiedot eivät pääse vanhenemaan.

salais- ja asiantuntijajärjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on ikääntyneisiin kohdistuvan kaltoinkohtelun, hyväksikäytön ja väkivallan ehkäiseminen. Lyömätön Linja on Miessakit ry:n ylläpitämä lähisuhde- ja perheväkivaltaan erikoistunut toimintamuoto miehille. Toiminta on kohdennettu miehille, jotka ovat käyttäneet henkistä tai fyysistä väkivaltaa seurustelukumppaninaan, puolisoaan, lastaan tai muuta läheistään

kohtaan, sekä miehille, jotka pelkäävät käyttävänsä väkivaltaa tai haluavat arvioida avuntarvetta. Väkivaltaa kokeneet miehet -hanke tarjoaa keskusteluapua miehille, jotka ovat kokeneet henkistä tai fyysistä väkivaltaa kotona tai kadulla. Apua voi saada puhelimitse, sähköpostilla, yksilötapaamisissa tai ohjatuissa vertaisryhmätapaamisissa.

Pääkaupungin turvakoti ry:n ylläpitämä Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö on Helsingissä sijaitseva maksuton tukiyksikkö lähisuhdeväkivaltaa kokeneille tai sitä käyttäneille miehille, naisille ja lapsille. Yksikkö tarjoaa keskusteluapua perheenjäsenille, kun perheessä on tai on ollut lähisuhdeväkivaltaa tai sen uhkaa. Työskentelyn tavoitteena on väkivallan tunnistaminen ja loppuminen sekä kokemuksesta selviytyminen.

Konkreettinen apu kentälle

Poliisi on yksi ensimmäisistä viranomaisista, jotka kohtaavat lähisuhdeväkivallan uhrin, ja poliisin toiminnalla voi olla ratkaiseva merkitys uhrin avun saamiseen. **Eliisa Kuusaman** opinnäytetyön tuloksena syntyi ohjekortti uhreja ja tekijöitä tapaaville Helsingin poliisilaitoksen hälytys- ja valvontasektorilla toimiville konstaapeleille.

Ohjekortista suunniteltiin alunperin fyysinen laminoitu, haalarin taskuun sopiva kortti, jotta se kulkisi helposti mukana haalarin taskussa. Korttiin valittiin 14 palvelua, joiden arveltiin olevan vaikuttavuudeltaan parhaat haastattelujen ja kirjallisuuden perusteella.

” Lähisuhdeväkivalta saattaa olla yksi Suomen valtion vakavimmista ihmisoikeusongelmista.

Valitut tukipalveluntarjoajat ovat pääkaupunkiseudun kuusi turvakotia, Pääkaupunkiseudun Turvakoti ry:n Lähisuhdeväkivaltatyön yksikkö, Rikosuhripäivystys, Nollalinja, Kriisikeskus Monika, Tukikeskus Varjo, Väkivaltaa kokeneet miehet -hanke, SUVANTO-linja sekä Naisten Linja. Naisten linjalta mainittiin vielä erikseen heidän pitämänsä Moninaisuuspäivystys sekä Romanipäivystys.

Valitut palvelut ovat viranomaisen rahoituksen piirissä, pitkään toimineita tai jo lähisuhdeväkivaltaryhmän kanssa yhteistyötä tehneitä tahoja. Kortista jätettiin pois kohdennetut palvelut lähisuhdeväkivallan tekijälle. Siinä nähtiin riski, että esimerkiksi puolisoaan kohtaan väkivaltainen henkilö päätyy häiriköimään turvakoiteja puolisonsa löytämisen toivossa. Kuitenkin esimerkiksi Lähisuhdeväkivaltatyön yksiköstä saavat apua myös väkivaltaa käyttäneet.

Lisäksi korttiin lisättiin SERI-tukikeskuksen tiedot sekä ohjeita viranomaisille. Palvelut valittiin sen perusteella, voiko kentällä lähisuhdeväkivaltatehtäviä hoitava poliisi olla itse aktiivinen asiakkaan puolesta.

Ohjekortin tarkoitus on parantaa poliisin kentätöitä mutta myös laskea tuen piiriin pääsemisen kynnystä. Kortin avulla tukipalveluiden yh-

teystiedot pystytään tarjoamaan väkivaltaa kokeneelle mahdollisimman nopeasti tapahtuneen jälkeen jo ensimmäisen asiaa käsittelevän viranomaisen toimesta. Kaikkea aiheesta saatavilla olevaa tietoa ei ole tarpeen kantaa mukana, vaan riittää, että ohjekortista löytyvät tukipalveluiden nimet ja yhteystiedot, joiden avulla voidaan hakea lisätietoa verkosta tai puhelimitse.

Vaikka ohjekortti on tehty Helsingin poliisilaitoksen käyttöön, voidaan työn tuloksia ja ohjekortin ideaa hyödyntää koko Suomessa. Kortti on julkaistu Helsingin valvonta- ja hälytysesektorilla työskentelevien poliisien toiveesta lopulta sähköisessä muodossa. 🟡

Artikkelin kirjoittajat ovat turvallisuusalan tradenomi Eliisa Kuusama ja Laurea-ammattikorkeakoulun lehtori, TKT Soili Martikainen. Eliisa Kuusama valmistui kesällä 2019 Laurea-ammattikorkeakoulusta Turvallisuusalan ja riskienhallinnan tradenomiksi. Hän teki opinnäytetyönsä Helsingin poliisilaitokselle, aiheena ”Ohjekortti lähisuhdeväkivallan uhrien ja tekijöiden tukipalveluista kenttäpartioiden käyttöön”, jossa hän kartoitti Helsingin alueen julkisen ja kolmannen sektorin lähisuhdeväkivallan uhrien tukipalveluita, sekä selvitti, miten poliisin kenttäpartio voisi parantaa ohjautuvuutta lähisuhdeväkivallan uhrien tukipalvelujen piiriin. Lisätietoja opinnäytetyöstä ja turvallisuuden muutosvaikutuksista: Eliisa Kuusama, eliisa.kuusama@outlook.com.

Näin ohjekortti toteutettiin

Eliisa Kuusaman opinnäytetyön toimeksiantajana oli Helsingin poliisilaitoksen lähisuhdeväkivaltaryhmä.

Työn tavoitteena oli ohjata sekä lähisuhdeväkivallan uhrin että tekijät tehokkaasti ja nopeasti tukipalveluiden piiriin.

Tietoa kerättiin tutustumalla riippumattomiin tutkimuksiin, viranomaisten julkaisuihin, oppikirjoihin sekä tunnustettujen kansainvälisten tutkijayhteisöjen julkaisuihin. Lisäksi haastateltiin rikosylikonstaapelia ja kenttäryhmän esimiehenä toiminutta ylikonstaapelia.

Työn tuloksena syntyi ohjekortti lähisuhdeväkivallan uhreja ja tekijöitä työssään kohtaaville Helsingin poliisilaitoksen hälytys- ja valvontasektorilla toimiville konstaapeleille. Ohjekorttia suunnitel-

taessa otettiin huomioon kenttäpoliisin tarpeet: tarkoitus on keventää yksittäisen poliisin taakkaa muistaa eri palveluntuottajia ja siten laskea kynnystä avun tarjoamiseen ja avun piiriin ohjaamiseen. Ohjekortin toimivuudesta haastateltiin Helsingin poliisilaitoksen kenttäryhmän työntekijöitä.

Opinnäytetyö ”Lähisuhdeväkivallan uhrien tukipalveluiden ohjekortti Helsingin poliisilaitoksen kenttäpartioiden käyttöön” on ladattavissa verkosta osoitteesta https://www.the-seus.fi/bitstream/handle/10024/220110/ONT_Kuusama.pdf?sequence=2&isAllowed=y

POLIISIPARTIO: Ajoterveisiä ja liikennevirtaa

V. VITIKAINEN, T. SUNNARBORG 2020

Eeva-lehdessä oli 1950–1980-luvuilla Leelian Lepotuoli -niminen ihmissuhdepalsta, jossa Kaisa Salonen vastasi ihmisten kysymyksiin. Jäsenpalvelusihteeri Asta Jakobsson löytää työstään samoja piirteitä; hän on kuunnellut jäsenistön huolia ja murheita usean vuosikymmenen ajan.

Yli 30 vuotta liiton toimistossa työskennellyt

ASTA JAKOBSSON ON KOKENUT TYYNET JA MYRSKYT

Osa jäsenistöstä tunnistaa hänet Asta Muhosena, toinen Maltzeffina ja kolmas Jakobssonina. Tulipa kerran yksi kirje liiton toimistoon perille, vaikka osoitteessa luki Asta Molotov. Suomen Poliisijärjestöjen Liiton toimiston äitinä pidetty Asta on huolehtinut niin jäsenistöstä kuin toimiston henkilöstöstäkin vuosikymmenten ajan. Pian hän pääsee täysipäiväisesti mummoilemaan.

TEKSTI

Katja Almgren

KUVAT

Katja Almgren ja
SPJL:n arkistot

Eläkkeelle jääviä ja armeijasta kotiutuvia yhdistää ainakin yksin asia: aamukampa.

– Kahdeksantoista! kajahtaa helmikuuisena aamuna SPJL:n toimistopalaverissa, ja hersyvä nauru seuraa perässä. Liiton pitkäaikaista jäsenpalvelusihteri **Asta Jakobsson**ia kutsuvat eläkepäivät kesänkorvalla, mutta lomille Asta jäi jo helmikuun päätteeksi.

Monelle jäsenelle Astan ääni on tuttu, etenkin jos puhelu on koskenut liiton mökkejä, SPJL:n kalenteria, vuorottelupaata tai työttömyysturva-asioita.

Savolaiset juuret kasvavat alkuun kipuillen

Asta syntyi 1960-luvun Suomeen, joka oli kehittymässä maatalousvaltaisesta maasta teollisuusmaaksi. Maaseutu alkoi tyhjentyä, ja muuttoaalto idästä ja pohjoisesta kohti etelää vilkastui. Muhosen perhe teki kuitenkin valtavirtaa poikkeavan ratkaisun ja muutti isän kotitalalle Kerimäelle Etelä-Savoon.

Kahdeksanvuotiaalle Astalle muutto Espoon Tapiolan lähiöstä keskelle savolaista maaseutua oli shokki, vaikka elo siihen aikaan oli pääkaupunkiseudullakin nykyistä paljon verkkaaisempaa. Liki 20 kilometrin koulumatka taittui neljän vuoden ajan koulutaksilla, kunnes perhe muutti maatilalta kirkonkylälle neljänsadan metrin päähän Kerimäen yhteislyseosta. Siellä Asta kävi keskikoulun.

Vuonna 1978 maaseudulla kesätyöt olivat kortilla. Työt mansikkapellolla tai kaalimaalla eivät houkuttelleet 18 vuoden ikään yltänyttä Astaa, ja hän suuntasi isosiskonsa perässä takaisin syntymäkaupunkiinsa Helsinkiin. Kalliossa sijaitseva lounasravintola työllisti Astan neljäksi vuodeksi, kunnes hän äkkäsi lehti-ilmoituksesta uuden työn luottotietoja tarkistavasta Suomen Asiakastiedosta.

– Silloin oli työntekijän markkinat ja työpaikan vaihtaminen oli helppoa, Asta muistelee.

Työnantajat saattoivat kiinnittää työpaikkailmoituksiaan myös hissien seinille, kuten teki Poliisikunnan keskusliitto (PKL) hakiessaan uutta toimistosihiteeriä vuonna 1989.

Ilmoituksella varustettu hissi sijaitsi samassa rakennuksessa Suomen Asiakastiedon toimiston kanssa. Syyskuussa 1989 alkoikin Astan yli 30 vuotta kestänyt ura poliisien ammattiliitossa.

Ammattiliittoura käynnistyi epävarmoina aikoina

PKL:n toimisto oli pieni, puheenjohtaja **Aulis Mäkisen** lisäksi se työllisti kolme vakituista työntekijää. Astan aloittaessa siellä

työt Suomi oli vaipumassa syvään lamaan, joka iski yhtä lailla poliiseihin.

Astan toimenkuvaan kuuluivat työttömyysturva-asiat, joten hän sai osansa ihmisten hädästä.

– Puhelinkeskustelun alkuun ihmiset kaatoivat mielensä päältä kaiken ikävän ja uhkasivat herkästi raastuvalla, jos eivät olleet saaneet päivärahojaan odotustensa mukaisesti. He eivät esimerkiksi tahtoneet hyväksyä, että päivärahan maksumin vaadittiin ensin selvitys. Silloin työ tuntui raskaalta, eikä kovin mukavalta, Asta muistelee.

Astan ammattiliittouran alkuaikojia leimasi toinenkin asia: neuvotteluita kolmen poliisiliiton – PKL:n, Suomen Poliisien Liiton ja Suomen Rikospoliisiliiton – yhdistymisestä oli käyty jo hyvän aikaa.

– Neuvottelut olivat siinä mallissa, että puheissa yhdistyminen tapahtuisi ihan just koht, mutta kuusi vuotta siinä vielä vierähti, Asta naurahtaa.

Vuoden 1995 yhdistyminen SPJL:ksi toi liittojen työntekijöille epävarmuuden siitä, riittäisikö jokaiselle töitä, ja vielä mielekkäitä sellaisia. Töiden jakautuminen meni Astan mukaan lopulta osalla helposti, osalla ei niinkään, vaikka tehtävää kaikille sitten riittikin. Hän itse oli kuitenkin tyytyväinen työtehtäviensä monipuolisuuteen; työttömyysturva-asioiden vastapainoksi hän sai hoidettavakseen liiton mökit, jotka toiivat ikävien tapausten rinnalle positiivisuutta.

Liittojen henkilöstön yhdistyessä Asta sai monta uutta pitkäaikaista työkaveria: **Seppo Hämäläisen, Hannu Pöllän, Armi Reimanin, Matti Kuuselan, Marja Härmeahon** ja **Anita Heinon**. Asta porukan nuorimpana jää eläkkeelle heistä viimeisenä.

Toimistolaisten henkilökemiat löysivät Astan mukaan nopeasti uomansa, mutta yhteisten toimintatapojen luominen otti aikansa.

– Pitkään puhuttiin ”meidän jäsenet” ja ”teidän jäsenet”, vaikka yhteinen tavoitehan meillä oli, Asta hymähtää.

Vuosituhannen kivikkoinen alku

2000-luvun alkua muistellessaan, Asta menee hetkeksi hiljaiseksi. Poliisin palkkausjärjestelmäuudistus vuonna 2003 aiheutti jäsenistössä laajaa tyytymättömyyttä ja kritiikkiä, joka kohdistui etenkin liiton johtoon. Jäsenistö koki, ettei heitä oltu kuunneltu tärkeässä edunvalvonnallisessa asiassa.

– Liiton valtuusto kokoontui silloin lukemattomia kertoja. Kun edellistä kokousta purettiin, seuraavaa jo valmisteltiin. Tilanne jäsenkentällä oli räjähdysherkkä. Puhelin soi ja mei-

Nuori Asta osallistui Poliisikunnan Keskusliiton 50-vuotisjuhlille. Vasemmalla aikanaan PKL:n varapuheenjohtajana toiminut Pertti Loikkanen.

dät haukuttiin, ettei liitto tee mitään, Asta muistelee vaikeaa aikaa, mutta myöntää, että niinä hetkinä oli ajateltava, ettei ihmisten kiukku ollut kohdistettu häneen henkilökohtaisesti. Se oli pahan olon purkua sille, joka kuunteli.

Vuonna 2003 tapahtui myös toinen jäsenistöä koskettava, paljon tervetulleempi uudistus. Vuorotteluvapaalaki astui voimaan 1. tammikuuta, ja hakemusten käsittelijäksi liitossa nimettiin Asta. Uutta lakia Asta piti erinomaisena, sillä se toi mahdollisuuden hengähdystaukoon kovien paineiden ja vaatimusten keskellä työskenteleville jäsenille.

Vuosien varrella vuorotteluvapaalain ehtoja on kuitenkin tiukennettu ja heikennetty. Vuorotteluvapaa oli suositua, kunnes hakemusten määrä romahti vuonna 2015. Silloin vuorotteluvapaan maksimipituutta lyhennettiin ja mahdollisuus vapaan jaksotukseen poistettiin. Asta on jäsenistön puolesta harmissaan, että ehtoja on heikennetty niin roimasti.

(Työ)elämän ilot

Astaa jututtaessa huomaa, että hänen ”lempilapsensa” ovat liiton mökit. Etenkin Lieksan Pankajärven mökillä on erityinen paikka hänen sydämessään; kangasmetsän tuoma rauha ja iso järvi ovat Astan mieleen.

Jokainen mökki myös palvelee jäsenistöä eri tavoin.

– Kustavissa käyvät kalastajat, Vierumäellä urheilijat, Levillä laskettelijat ja vaeltajat, Palkajärvellä marjastajat ja metsästäjät. Hämeenlinnan Rauhamäessä taas on vietetty paljon juhlia, kuten häitä ja ristiäisiä, Asta luettelee.

Asta iloitsee, että jokaisella mökillä on myös oma mökkiisäntä, joka huolehtii kiinteistöstä läheltä. Isännät pitävät huolen siitä, että mökit pysyvät viihtyisinä ja kunnossa, vaikka Astan mukaan jäsenetkin käyttävät mökkejään pääsääntöisesti hyvin.

Vaikka mökkien varaus siirtyi sähköiseen järjestelmään jo viisi vuotta sitten, saa Asta vastailta niihin liittyviin kysymyksiin lähes päivittäin. ”Mökkiemäntä” onkin tottunut mitä erilaisimpiin kysymyksiin.

– Ihmiset ovat erilaisia. Jonkun mielestä mökit ovat todella hienoja, toisen mielestä petrattavaa löytyy sieltä täältä. Yritämme pitää varustelutason hyvänä, mutta vaativampi käyttäjä löytää silti puutteita.

Astan jäädessä ensin lomille, sitten eläkkeelle mökkiasioissa jäsenistöä auttaa jatkossa talousassistentti **Virpi Hallikainen**. Vuorotteluvapaaseen ja työttömyysturvaan liittyvissä kysymyksissä kannattaa kääntyä päaluottamusmies **Pekka Lassilan**, päaluottamusmies **Alice Utraisen** tai koulutus- ja edunvalvontasuunnittelija **Minna Huhdan** puoleen. Työttömyysturva-asioissa taas palvelee myös Työttömyyskassa Statia.

Astasta on tullut vuosien saatossa liiton toimiston väestä huolehtiva ”äiti”. Lähtiessään hän jättää ison aukon, mutta Asta itse on luottavaisin mielin.

– Kyllä te hyvin pärjätte, hän nauraa ja miettii, ettei ole suunnitellut eläkepäivilleen mitään erityistä. Paitsi lastenlastensa kanssa hän aikoo touhuta ahkerammin, etenkin kun nämä ovat vielä pieniä. 🟡

KONE ON KUNNOSSA

VOIMASSA oleva virkaehtosopimuksemme umpeutuu 31.3.2020 ja pöydällä on vaihteeksi ”kuumia kysymyksiä”. Kilpailukykyso-
pimuksen jäljiltä meitä kuritetaan yhä vuosityöajan pidennyksellä,
joka olisi syytä poistaa tai ainakin maksaa siitä. Lomarahaleikkauk-
set sentään päättyivät kauteen 2017-2019.

Elinkeinoelämän yksityisen puolen työnantajien tavoitteet, ”saata-
nalliset säkeet”, seuraavalle kaudelle sisälsivät kuulemma tukun
merkittäviä heikennyksiä. Näitä olivat muun muassa työajan pi-
dennyksen jatkaminen, lomarahan puolittaminen, lisätyö-, yli-
työ-, sairaus- sekä perhevapaiden korvausten heikentäminen.

Miten valtion palkansaajana ja virkamiehenä reagoisit tilantee-
seen, jossa uutta sopimusta tarjottaisiin sinulle aiemmasta edes
osin mainitun kaltaisella sisällöllä?

Mitä muita keinoja meillä on vastata tähän, kuin henkilöstön kor-
kea järjestäytymisaste ja asioista perillä olevat neuvottelijamme
palkansaajajärjestöissä. Työn tekemiselle ja menetetyille vapaa-
ajalle on neuvoteltava mahdollisimman kova hinta. Jos neuvot-
teluissa kangertelee, on käännettävä valtuuston puoleen ja pyy-
dettävä jäsenistöltä mandaattia tarvittaessa koviinkin työtaiste-
lutoimiin.

Palkansaajajärjestöjen valmiuksia on viime syksystä lähtien
hiottu, koeponnistettu ja suoritettu tarvittavat ”ohjelmistopäivi-
tykset” niin, että melkein tekisi jo mieli kokeilla ”konetta”. Keskus-
järjestörajatkin ovat näissä suunnitelmassa vain piirroksia pape-
rilla, kun pilliin vihelletään. Tätä järjestökonetta viimeistellään
parhaillaan kuntoon avainhenkilöineen.

Jos työmarkkinailmapiiri alkaa kiristyä, olemme hyvin pitkälti sa-
massa veneessä kuraportaasta sikariportaaseen. Kun alakerrassa
väännetään euroista, yläkerrassa kuitataan lopulta satasia, ja kyse
on meille kaikille kuuluvasta reilusta ja oikeudenmukaisesta palk-
kauksesta sekä sopimusehdoista.

Olemme valmiita koitokseen. #neuvotellen2020

*Ilari Kulmanen työskentelee vanhempana konstaapelina ja
pääluottamusmiehenä Itä-Uudenmaan poliisilaitoksella.*

”INGEN ORKAR HUR LÄNGE SOM HELST”

– nästan 60 procent av SPJL:s medlemmar trivs sämre på arbetet

TEXT

Nuppu Pelevina

Hösten 2019 skickade vi ut en medlemsenkät om välbefinnande i arbetet, förändringar i omvärlden och våld i samband med arbetet till alla medlemmar i Finlands Polisorganisationers Förbund. Vi fick 3 401 svar, som var dystert läsning. Personalen blir utmattad under den växande arbetsbördan och ute på fältet blir verkligheten allt hårdare.

Enkäten visar att klimatet på arbetsplatserna blivit allt sämre. Totalt svarade 58 procent att trivseln på arbetsplatsen har försämrats. Den största orsaken är kronisk personalbrist. De anställda är ständigt för få samtidigt som arbetsmängden ökar. Sektorn inre säkerhet har redan länge lidit av resursbrist och 82 procent av dem som svarade anser att arbetet blivit mer hektiskt under de senaste två åren.

Omöjligt att göra ett bra jobb

På grund av resurs- och tidsbrist upplever många att de inte kan sköta sitt arbete så bra som de vill. Kvaliteten blir lidande i brådskan och uppdragen måste prioriteras med hård hand. Allt fler larmuppdrag sköts per telefon också när de skulle kräva närvaro på platsen. Arbetsmoralen prövas och många känner sig otillräckliga. Över hälften är regelbundet frustrerade.

”Jag vill göra mer och göra det bättre, men jag hinner inte” beskriver många sin situation.

Nästan 70 procent av dem som arbetar med undersökningar inom polisen upplever att de inte hinner sköta sitt arbete tillräckligt noggrant. Arbetet utförs på löpande band och ”arbetsbördan är förkrossande”, som en svarande beskriver det.

Uppgifterna blir ständigt fler. Brådskan i arbetet har ökat, säger 82 procent av alla som svarade och 98 procent av de svarande som arbetar på en nödcentral.

”Signalerna från fältet är oroväckande, och de är tydliga”, säger ordförande **Jonne Rinne**. Budskapet är ständigt detsamma.

Av de svarande känner sig 70 procent utmattade åtminstone några gånger per år och 34 procent minst en gång i månaden. Arbetet i sig är engagerande, men brådskan och den ständiga resursbristen tär på krafterna.

”Förr kom folk till jobbet fulla av energi, men nu är det första de gör att klaga över att de måste till jobbet igen. Så borde det inte vara. Det här är ändå ett fantastiskt yrke.”

Av svaranden funderar 14 % ständigt på att byta bransch

Utmattningen beror på för liten personal, för stor arbetsbörda och organisationsproblem – inte på kunderna.

I de öppna svaren nämns också utmatningarna i ledarskapet, dålig löneutveckling och brist på uppskattning från arbetsgivarens sida. Många svarande uppger att arbetsgivaren inte tar hand om personalens arbetshälsa och att de saknar möjligheter att påverka sitt eget arbete. ”Personalen blir hörd, men ingen lyssnar.”

Antalet anställda som överväger att byta bransch är en fingervisning om belastningsnivån. Nästan hälften av alla svarande har övervägt att byta bransch, 14 procent ständigt och 34 procent ibland.

Situationen är mest oroväckande inom Nödcentralverket, där totalt 73 procent överväger att byta bransch. Den primära orsaken är arbetsbördan på grund av personalbrist. Antalet samtal har ökat och kundkontakterna utgör en klart större belastning än hos andra myndigheter.

Psykiskt våld hör till vardagen

Området inre säkerhet har genomgått en stor omvälvning. Av alla svarande uppger 26 procent att säkerheten på arbetet har försämrats under de senaste två åren. Över hälften av alla poliser som arbetar med övervakning har upplevt en sådan utveckling.

Av alla medlemmar har 30 procent blivit utsatta för fysiskt våld i sitt arbete under de senaste två åren, och av poliserna inom övervakningen nästan 70 procent. Nästan 10 % av de som arbetar inom justitieministeriets förvaltningsområde och inom Nödcentralverket har blivit konkret hotade.

Även i Finland utsätts polisen för allt mer våld, och en stor del rapporteras fortfarande inte. ”Spott, sparkar, slag. Psykiskt våld har blivit så vardagligt att man tyvärr börjat vänja sig. Verbala attacker har blivit det nya normala”, säger en svarande.

En stor del av de poliser som utsatts för våld upplever att det hör till jobbet att brottas med våldsamma individer. Det framgår också av juris doktor Henri Rikanders undersökningar om våld mot poliser.

Allt oftare konfronteras polisen med knivar, tillhyggen och vapen. Kunderna är aggressivare än tidigare och har mindre re-

spekt för polisen. Både ett förändrat samhällsklimat och ökande narkotikarelaterad brottslighet betraktas som orsaker till utvecklingen. "Folk spårar ur allt mer."

Över hälften av poliserna anser att gängkriminaliteten har ökat i deras område. Den internationella och gränsöverskridande kriminaliteten ökar.

Räcker ökningen till 7 500 poliser enligt regeringsprogrammet för att garantera finländarnas säkerhet? Nästan 80 procent av de svarande och 85 procent av poliserna säger nej.

SPJL:s budskap är tydligt. Nöden på fältet måste tas på allvar. Det går inte att göra bra ifrån sig när man arbetar på gränsen till vad man klarar av. Fler arbetande händer och tänkande hjärnor, bättre ledarskap och löner som motsvarar det krävande arbetet är en bra början.

"Vi orkar uppmuntra och stöda varann men ingen orkar hur länge som helst", poängterar en svarande.

Om enkäten

Enkäten skickades till alla SPJL:s medlemmar i november 2019.

Antalet svar var 3 401, svarsprocenten var 34. Av de svarande var 61 procent män och 39 procent kvinnor. Av de svarande arbetar 82 procent inom polisens förvaltningsområde, 13 procent inom justitieministeriets förvaltningsområde, 2 procent vid Nödcentralsverket, under 1 procent vid Skyddspolisen och 2 procent någon annanstans, t.ex. Migrationsverket.

Av alla svarande är 93 procent tillsvidareanställda och 7 procent visstidsanställda.

Av de svarande är 24 procent chefer. ●

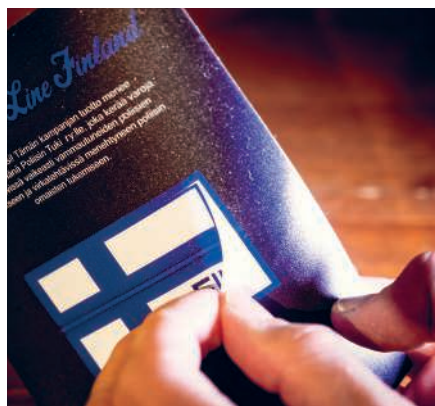
HIENOMERKKI-TUOTTEET MYNNISSÄ NYT!

Thin Blue Line -Velcro-merkki 10 €

Magneetti 10 €

Kannatustarra 10 €

T-paita (naisten ja miesten mallit) 50 €

Nimikyltti 10 €

Avaimenperä 5 €

HIENOMERKKI-tuotteita myyvät:

Velcromerkkiä myyvät myös Varusteleka ja Viranomaisen sekä Polamkin opiskelijakunnan kioski.

FinnProtec tarjoaa lisäksi SPJL:n jäsenille ja P&O-lehden lukijoille mahdollisuuden hankkia tuotteita (pl. HIENOMERKKI-tuotteet) alennettuun viranomaihintaan FinnProtecin webshopista ja myymälästä kampanjakoodilla SPJL2020. Kampanjakoodi on voimassa 31.12.2020 asti. Kampanjakoodin saa aktivoitua webshopista: www.finnprotec.fi/webshop/activate_campaign_code.php

HIENOMERKKI-tuotteiden tuotto menee lyhentämättömänä Poliisin Tuki Ry:lle, joka kerää varoja virkatehtävissä vaikeasti vammautuneiden poliisien kuntoutukseen ja virkatehtävissä menehtyneen poliisin omaisten tukemiseen.

SURUVIESTIT

Ari Juhani Hämäläinen
vartija
s. 30.7.1961 Kannonkoski
k. 18.10.2019 Keuruu

Niilo Jafet Klemetti
vanhempi konstaapeli
s. 3.1.1941 Kajaani
k. 18.12.2019 Lahti

Muistamiset-palstalla julkaistaan kuvia merkkpäivistä, eläköitymisestä, häistä, lapsen syntymästä tai kollegan poismenosta. Tapahtumasta saisi olla kulunut korkeintaan neljä kuukautta.

facebook.com/SPJL.PO

twitter.com/SPJL_PO

ASIANAJOTOIMISTO
Johanna Karkia Oy

WTC Helsinki Airport, Lentäjätie 3
puh. 09-321 8821, fax 09-4129 299
www.karkia.net

Varaa ilmoituspaikkasi P&O:ssa!
Mainos ja Markkinointi
Olli-Pekka Duk,
p. 050 378 3932,
ollipekka.duk@gmail.com

Kehitä
osaamistasi

Etene
urallasi

Opiskele vaikka töiden ohessa
OIKEUSTIETEITÄ

HTK/HTM -tutkinto, Itä-Suomen yliopisto
Hämeenlinnassa

Tutustu ja tule infoon 2.6. klo 18
www.hameenkesayliopisto.fi

HÄMEEN kesä
YLIOPISTO

KIKKY

sovitteleva saattaa
luonnonvarakeskus
urkkii
Koneen kilpailija
väkisin vietävä saattaa
alkuperäinen

rosvoilla ja poliiseilla
Kouvola
Katainen
Matkustin työkomennukselle, mutta matka-aikaa ei korvattu!
Alizadin ammatti
pikkuleipä
ampuma-vaativat uhreja
Saint Laurent
ajokkeja

Cupido
Minua ei maijaan laiteta!!!
vesikasvi
toistamiseen
heinämäinen ällö
Kippis! Kas-kinen

hirnuu
seurata
Tea
pollen eteen
-apila
Itä-Suomi
Ismail
ko-koukselle
palkattomia
(F)azer
(F)ortum
kumo-ava

30.4.
24.12.
löytyvät neuvotellen
antaa jous-toa
polvis-sakin
pehmeä puu
Connery
Rukoi-let!
Eero
Saa-rinen Tik-kanen
paisua
pötyä
neuvot-telee
Snell-man
-ikä
pa-hin?
hat-kat
voi aseel-lakin
mais-tuu tauolla?
palo-poliisi-auto-merkki
j oskus lasissa
vähenevä taivaan-kappale
Poliisi & Oikeus
liitto
hyker-ryttä-viä

vero
komento-ketjuja
pää-kau-punki
pihan puo-lella
suosii bus-sia?
itä-auto
nainen pataljoo-nassa
kank-kunen
kuitti

anar-kismi

© Ritva Yrjänheikki & Tupu Vuorinen 2020

Ristikon ratkaisu löytyy osoitteesta Spjl.fi/ristikonratkaisut

Spji Suomen Poliisijärjestöjen Liitto

Jonne Rinne
puheenjohtaja
09 3484 2420

Mika Nygård
järjestöpäällikkö
09 3484 2433

Katja Almgren
viestintäsuunnittelija
09 3484 2428

Virpi Hallikainen
talousassistentti
09 3484 2407

Sari Haukka
viestintäpäällikkö
työvapaalla

Minna Huhta
koulutus- ja edun-
valvontasuunnittelija
09 3484 2434

Alice Utriainen
päluottamusmies/OM
09 3484 2408

Jesper Thurin
lakimies
09 3484 2409

Tarja Heinonen
puheenjohtajan sihteeri
09 3484 2421

Pekka Lassila
päluottamusmies/
poliisihallinto
09 3484 2430

Auno Mäkinen
neuvottelupäällikkö
09 3484 2431

Nuppu Pelevina
viestintäpäällikkö
09 3484 2429

Anne Rakka
jäsenrekisterisihteeri
09 3484 2424

Rita Ridanpää
lakimies
09 3484 2425

Jaana Tynjälä
talouspäällikkö
09 3484 2423

Toimiston puhelin
09 3484 2400,
puhelinpalvelu
ma-to klo 9-15,
pe 9-12
spjl@spjl.fi
Asemamiehenkatu 2,
00520 Helsinki

” Muistathan ilmoittaa myös sähköpostiosoitteesi ja puhelinnumerosi yhdistyksesi jäsenasioiden hoitajalle tai liiton jäsenrekisteriin!

99 Ikävällä tiellä ollaan,
kun lähdetään hyvä duuni –
paska duuni -linjalle.

Merkittävän työn tekijät

AAVIKOLLA ovat joskus muinoin aprikoineet, että jos minä olen sheikki ja sinä olet sheikki, kuka keittää teen? Tärkeitä ja merkittäviä on oltu, mutta entäpä tiukan paikan tullen, kun toimivaltaisempaa köksää ei ole ollut saatavilla.

Vuonna 2020 ollaan edelleen aavikkoproblematiikan äärellä; kenen työ on tärkein, kenelle kuuluu jaossa enemmän kuin toisille? Siitäkin on dataa, millä ammattiryhmällä on eniten työtunteja ja kenellä vähiten.

Esimerkiksi: kaikki lienevät yhtä mieltä siitä, että hoitohenkilöstön työ on tärkeää. Mutta eivät he pysty tekemään elintärkeää työtään, ellei heidän lapsiaan seimissä ja kouluissa joku opeta tai ruoki. He eivät jaksaa nostella mummoja ja pappoja, ellei joku valmista, toimita ja myy heille ruokatarvikkeita. Työturvallisuus kärsii, ellei joku moppaa lattioita ja peseskele pintoja. Tärkeisiin töihin ei pääse, ellei joku myy jalkaan tossuja, rakenna ja kuljeta busseja, kasaa polkupyöriä.

Ikävällä tiellä ollaan, kun lähdetään hyvä duuni – paska duuni -linjalle. Kyllä, kaikkien ja kaikki työ on tärkeää, mutta palkita pitäisi nimenomaan merkittävän työn tekijät.

Paljon on jo ihmistyötä korvattu robotiikalla. Puhelimessa sen tunnistaa yliviritetystä tai -maireasta artikulaatiosta. Seniorikodeissa muistisairaana Elsa-mummun jalkoihin parkkeerattu roboHiskiPiski korvaa läsnä olevan hoitohenkilöstön tarvetta. HiskiPiski ei väsy rapsutukseen eikä kumpikaan kyllästy toisen saman levyn pyöritykseen. Robotille on ihan sama, hoitaako se yhden vai tuhannen työt, riittää, kun akku on ladattuna tai sähköä tulee seinästä. Tarvittaessa RoboNursesta saataneen oma versio, jolle ei annosteluvirheitä satu.

Tulee aika, jolloin ylikansoitettu Telluksemme tappelee ylipäättään ihmisvoimaisen työn olemassa olosta ja käsillä tekemisestä. Oman työn jäljen näkemisestä sen sijaan, että olisimme lukittuina erilaisiin valvomoihin ja meidän lihassa ja aivovoimien tehtävä olisi siivota roboHiskiPisikin tai RoboNursen errorereita.

Liput salkoon kotimaisen kaikenlaisen työn puolesta!

Maksava jäsen

Outi "Ode" Ahonen työskentelee käräjäsihteerinä Pirkanmaan käräjäoikeudessa ja hän on SPJL:n 2. varapuheenjohtaja.

Henkivakuutus kertoo rohkeudesta

Jari kuoli kesällä. Mä yritin olla rohkea, kun kerroin lapsille, mutta romahdin.

Hautajaisten jälkeen meidän yksitoistavuotias sanoi, että isi oli ollut rohkea, kun se uskalsi ajatella kuolemaa, että sen perhe voi jäädä yksin ja otti henkivakuutuksen.

En tiedä mistä se oli sen kuullut, mutta se oli oikeassa siinä, että Jarin rohkeus turvaa meidän perhettä edelleen.

if.fi/henkivakuutus

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

Kuoleman ennakointi on mahdotonta, mutta läheisten toimeentulon varmistaminen helppoa. Laske yllättävän edullinen hinta järjestöjäsenen henkivakuutukselle verkossa vaikka heti.